

KITTILÄN KUNTA

Alakittilän asemakaava, korttelit 530-595

Selostus, luonnos

Asemakaavan vireille tulosta on kuulutettu 4.3.2020
Valmisteluaineisto nähtävillä
Ehdotus nähtävillä
Kunnanhallituksen käsittely
Kunnanvaltuusto on hyväksynyt asemakaavan

Sisällysluettelo

PERUS JA TUNNISTETIEDOT	1
TIIVISTELMÄ.....	2
2.1 Kaavaprosessin vaiheet	2
2.2 Asemakaava	2
2.3 Asemakaavan toteuttaminen.....	2
SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT	3
3.1 Alueen yleiskuvaus	3
3.2 Rakennettu ympäristö, kyläalue.....	6
3.3 Arvokkaat kulttuuriympäristöt	7
3.4 Maisemaselvitys	10
3.4.1 Maisemakuva	12
3.4.2 Maisemahäiriöt	14
3.4.3 Maiseman arvot.....	14
3.4.4 Suurmaisema	14
3.5 Luonnonympäristö	15
3.5.1 Luontoarvot ja lajisto.....	17
3.5.2 Natura-alueet ja suojelualueet	19
3.5.3 Maa- ja kallioperä	19
3.5.4 Vesistöt	20
3.6 Tulva	21
3.7 Kiinteät muinaisjäännökset	28
3.8 Teknisen huollon verkostot	29
3.9 Liikenneverkosto	32
3.10 Virkistys ja reitistö.....	34
3.11 Elinkeinot ja palvelut.....	36
3.12 Suunnittelutilanne	36
3.12.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT)	36
3.12.2 Maakuntakaava	37
3.12.3 Yleiskaava.....	38
3.12.4 Asemakaava.....	41
3.13 Kt79 Kittilän keskustan kohdalla, yleissuunnitelman päivitys 2009	42
3.14 Kittilän kyläilmeen kehittämissuunnitelma 2019	43
3.15 Pohjakartta	44
3.16 Rakennusjärjestys	44
3.17 Maanomistus.....	44
ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET	45
4.1 Asemakaavan suunnittelun tarve	45

4.2	Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset	45
4.3	Osallistuminen ja yhteistyö	45
4.3.1	Osalliset.....	45
4.3.2	Virelletulo	45
4.3.3	Osallistuminen ja vuorovaikutusmenetelyt.....	45
4.3.4	Viranomaisyhteistyö	46
4.4	Suunnittelun tavoitteet.....	46
4.5	Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ja niiden vaikutukset.....	47
ASEMAKAAVAN KUVAUS.....		48
5.1	Asemakaavan yleiskuvaus	49
5.2	Mitoitus	51
5.3	Aluevaraukset ja merkinnät	52
5.4	Kaavamuutoksen vaikutukset.....	56
5.4.1	Ympäristövaikutukset	56
5.4.2	Vaikutukset rakennettuun ympäristöön.....	56
5.4.3	Vaikutukset maisemaan ja taajamakuvaan.....	56
5.4.4	Liikenteelliset vaikutukset	57
5.4.5	Taloudelliset vaikutukset.....	58
5.4.6	Sosiaaliset vaikutukset	59
5.4.7	Vaikutuksia virkistykseen	60
5.4.8	Turvallisuusvaikutukset.....	60
5.4.9	Tulva.....	61
5.5	Natura-arvioinnin tarveharkinta.....	61
5.6	Suhde yleiskaavaan	61
5.7	Suhde maakuntakaavaan.....	65
5.8	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT).....	66
5.9	Nimistö	66
ASEMAKAAVAN TOTEUTUS		66

Liitteet:

1. Asemakaava ortokuvassa
2. Tulvaselvityskartta, yleissuunnitelma

Kaavaa koskevat asiakirjat:

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS 4.3.2020)
- Kittilän kirkonkylän kyläilmeen, viihtyisyyden, vetovoiman ja toiminnallisuuden kehittäminen (Sitowise / Arkkitehtitoimisto Jarmo Lokio Oy, 2019)
- Kantatie 79 Kittilän keskustan kohdalla, Yleissuunnitelman päivitys (Tiehallinto 2009)

Alakittilän asemakaava, korttelit 530-595

PERUS JA TUNNISTETIEDOT

Selostus koskee 15.11.2021 päivättyä asemakaavaluonnosta.

Kunta: Kittilän kunta

Alueen nimi: 1. kunnanosa, Kittilä

Kaavan nimi: Alakittilän asemakaava, korttelit 530-595

Asemakaavan laadinnalla muodostuu erillispientalojen korttelialuetta (AO), asuin-, liike- ja toimistorakennusten liikennetien rakennusten korttelialuetta (AL), liikerakennusten korttelialuetta (KL), varistorakennusten korttelialuetta (TV), lähivirkistysaluetta (VL), uimaranta-alue (VV), leirintäaluetta (RL), yleisen tien aluetta (LT), yleistä pysäköintialuetta (LP), yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten aluetta (ET), suojaviheraluetta (EV), maa- ja metsätalousaluetta (M), maatalousaluetta (MT, MT-1) ja vesialuetta (W).

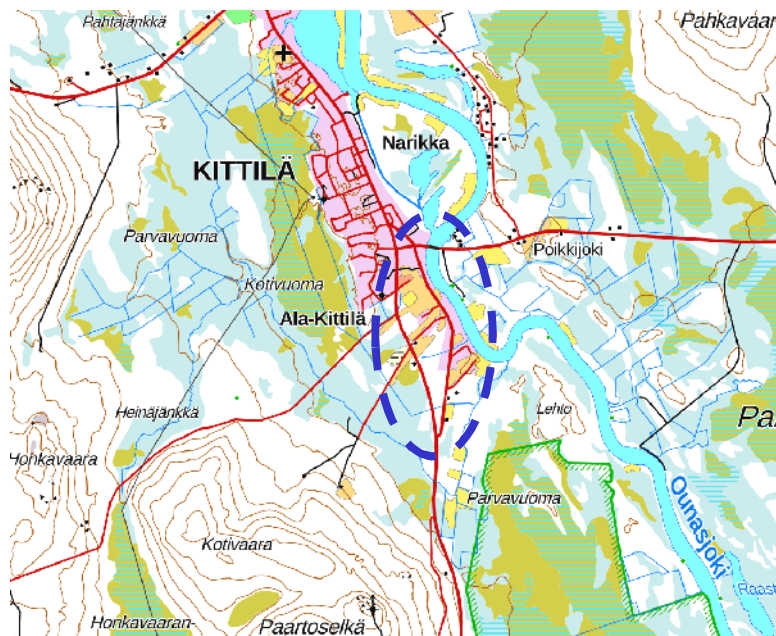
Asemakaavan laadinnalla muodostuu korttelit 530-595.

Kaavan on laatinut FCG Finnish Consulting Group Oy. Projektipäällikkönä ja kaavoittajana toimii Eva Persson Puurula, arkkitehti. SAFA, YKS 623.

Asemakaavan laatimisesta vastaa Kittilän kunta (Kittilän kunta, tekninen osasto, Valtatie 15, 99100 Kittilä). Kittilän kunnan edustajana työtä on valvonut maanmittausinsinööri Toni Juuti, 040 7622917, s-posti: toni.juuti@kittila.fi.

Kaava-alueen sijainti

Asemakaavan laadinnan kohteena on Alakittilän kyläalue. Suunnittelualue sijaitsee pääosin kantatien 79 ja Ounasjoen välisellä alueella, Kittilän keskustan eteläpuolella. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 133 ha.

Kuva 1. Suunnittelualueen sijainti © MML 2021

TIIVISTELMÄ

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

Kuulutus vireille tulosta 4.3.2020.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtäville 5.3. – 6.4.2020.

Valmisteluaineisto (luonnos) julkisesti nähtävillä

Ehdotus julkisesti nähtävillä

Kunnanhallituksen käsittely

Kunnanvaltuuston hyväksyminen

2.2 Asemakaava

Alakittilän asemakaavan laadinta koskee harvasti rakennettua kyläaluetta kirkonkylän eteläpuolella. Suunnittelualueella on viljelyalueita ja metsikköjä. Osa suunnittelualueesta on tulvariskialuetta. Suunnittelualue rajoittuu pohjoisessa kirkonkylän asemakaava-alueeseen.

Asemakaavan laadinnalla mahdollistetaan alueen kehittämistä osayleiskaavan tavoitteiden (2012) mukaisesti. Alakittilän alueelle muodostuu uusia erillispientalojen asuinpaikkoja, uusia katuja ja uusi Pohjois-eteläsuuntainen kokoojakatu. Kaavaan merkitään aluevarauksia nykyisille uimarannalle ja leirintäalueelle. Ounasjoen ranta-alue merkitään lähivirkistysalueeksi. Itä-länsisuuntainen ulkoilureitti suunnittelualueen läpi merkitään asemakaavaan.

Rovaniementie (Kt 79) ja Vanhatie (maantie 19875) merkitään yleiseksi tieksi (LT). Vanhatien liikennealue levenee niin, että siihen mahtuu rakentamaan kevyen liikenteen väylä Tiehallinnon yleissuunnitelman tavoitteen (2009) mukaisesti.

Nykyiset tiet merkitään asemakaavaan katualueeksi. Asemakaavoitus mahdollistaa katualueiden siirto kunnan omistukseen ja kunnossapitovastuulle.

2.3 Asemakaavan toteuttaminen

Asemakaavan toteutuminen alkaa heti voimaantullessaan rakentamista ohjaavana tekijänä. Toteutusta ohjaa kunnan rakennusvalvonta.

Kittilän kunta tekee tarpeellisilta osin maanomistajien kanssa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 91 b §) mukaiset maankäytösopimukset.

Rakentamisessa tulee noudattaa kaavaa varten laadittuja erillisiä sitovia rakennustapaohjeita.

Alueen täysmääräinen hyödyntäminen asemakaavan mukaan edellyttää uusien katujen rakentamista, yhdyskuntatekniikan verkostojen laajentamista sekä tulvasuojan järjestämistä. Asemakaavan tueksi on laadittu tulvasuojan yleissuunnitelma, jonka mukaan tulvasuoja toteutetaan tulvasuojapenkereiden ja -muurien avulla, korottamalla tieosuuksia ja tarvittaessa rakennuspaikan korottamisella. Tulvasuojapenkereiden sijainti merkitään asemakaavaan.

SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

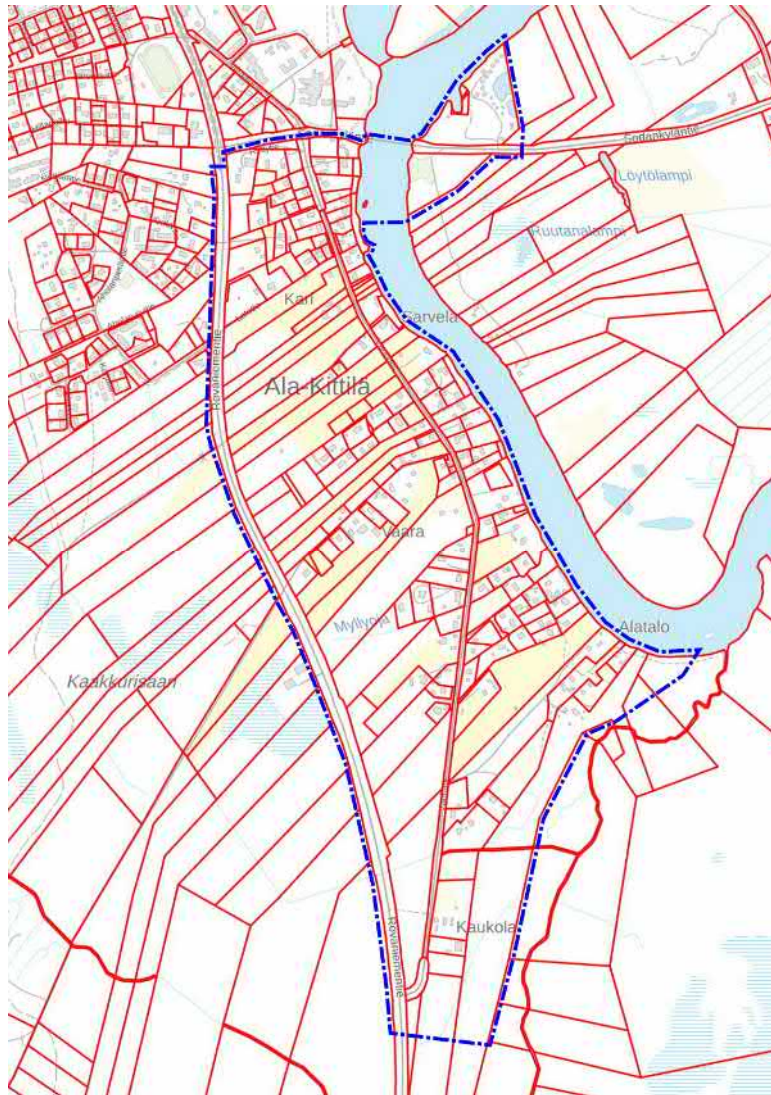
3.1 Alueen yleiskuvaus

Suunnittelualue sijaitsee Kittilän keskustan eteläpuolella. Suunnittelualue rajautuu pohjoisessa kantatiehen 80 (Sodankyläntiehen), idässä Ounasjokeen ja lännessä kantatiehen 79 (Rovaniementie). Eteläosaltaan suunnittelualue rajautuu rakentamattomaan metsä- ja suoalueeseen. Ounasjoen itäpuolella oleva uimaranta ja leirintäalue sekä osa Sodankylätieltä kuuluvat suunnittelualueeseen.

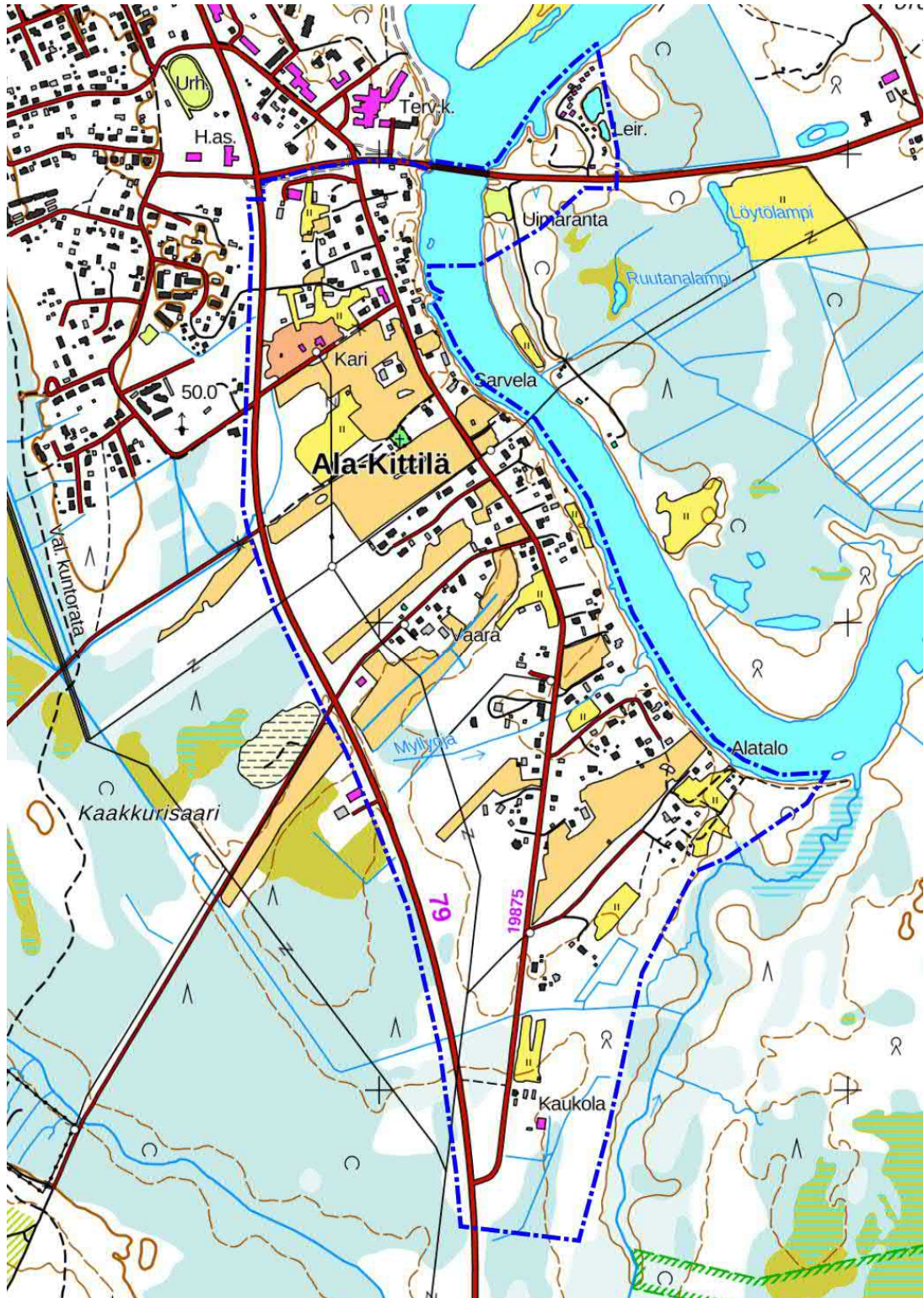
Suunnittelualue on harvaksen rakennettua maaseutumaista kyläaluetta. Alueelle sijoittuu pelto- ja metsäalueita.

Suunnittelualueen halki kulkee maantie 19875 (Vanhatie), josta erkanee muutama yksityinen asuntokatu.

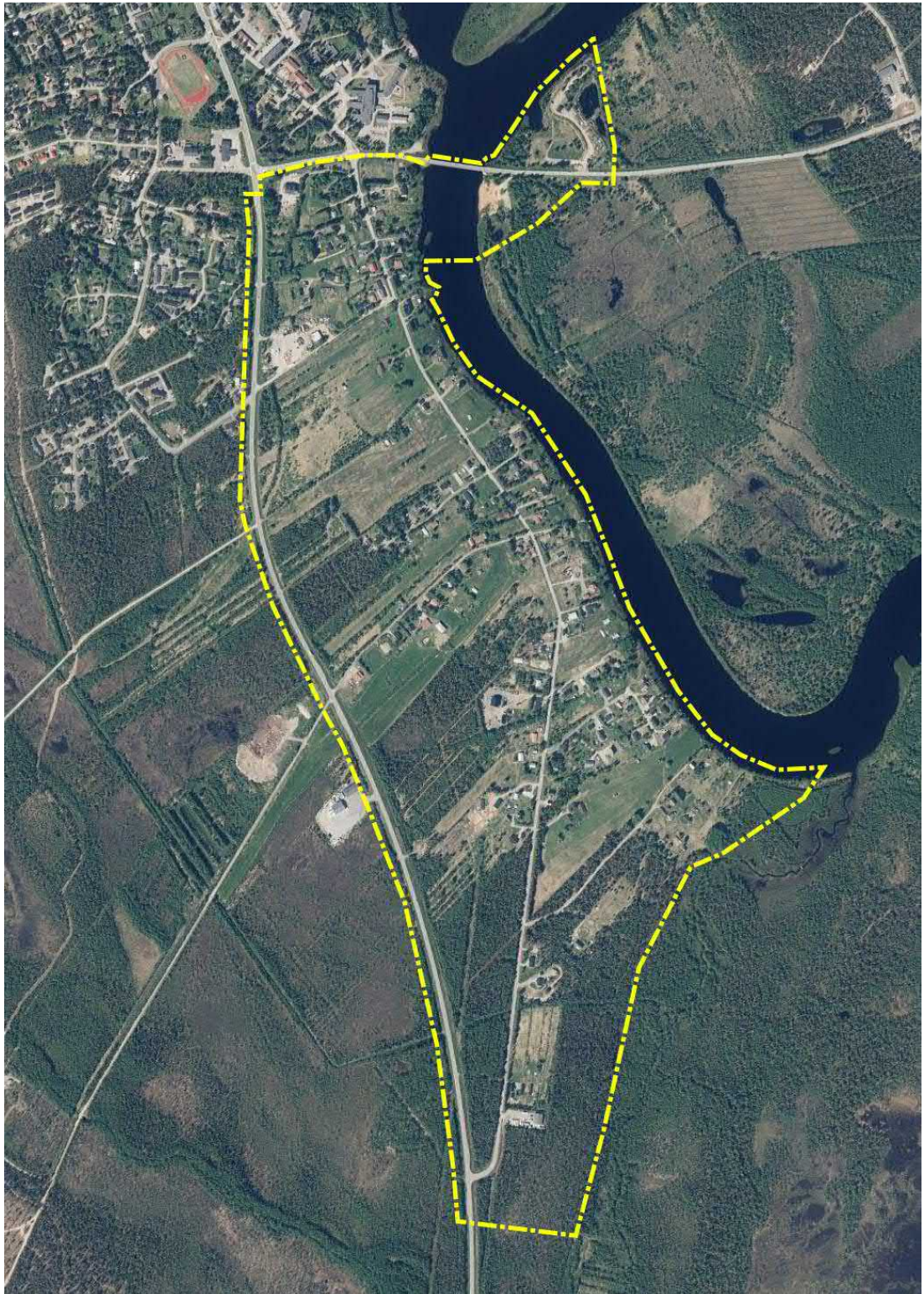
Kittilän keskustan julkiset ja kaupalliset palvelut ovat lähellä. Suunnittelualueella toimii muutama yritys.

Kuva 2. Suunnittelualueen raja, kiinteistörajat © MML 2021.

Kuva 3. Suunnittelualan rajausta maastokartassa © MML 2021.

Kuva 4. Suunnittelualan rajausta ortokuvassa © MML 2021.

3.2 Rakennettu ympäristö, kyläalue

Kuva 5. Kittilän kartta 1861-1870, ote

Osayleiskaavan tueksi on laadittu rakennuskulttuuriselvitys, jossa Alakittilän rakennettu kyläalue on tunnistettu paikallisesti arvokkaaksi perinteisen mittakaavan säilyttäneeksi kylämaisemaksi. Alakittilän kylämaisema on inventointikohde 9. Raportissa kuvataan Alakittilä seuraavasti:

”Kittilän kirkonkylän asutus on sijoittunut nauhamaisesti leveän Ounasjoen länsirannalle. Laajempia peltoalueita on Ala-Kittilän kylässä, jossa on vielä havaittavissa perinteisen pohjoisen maatalouskylän piirteitä. Vuoden 1696 verokirjan mukaan Ala-Kittilässä oli kolme verotaloa, kun niitä kirkonkylässä oli vain yksi” ja ”Kirkonkylän eteläosassa on Ala-Kittilän kyläasutus, joka rajoittuu Ounasjoen rantaan. Asutus on sijoittunut vanhan etelä-pohjois -suuntaisen maantien varrelle (maantie 19875, Vanhatie). Kylässä ei ole varsinaista tiivistä keskustaa.”

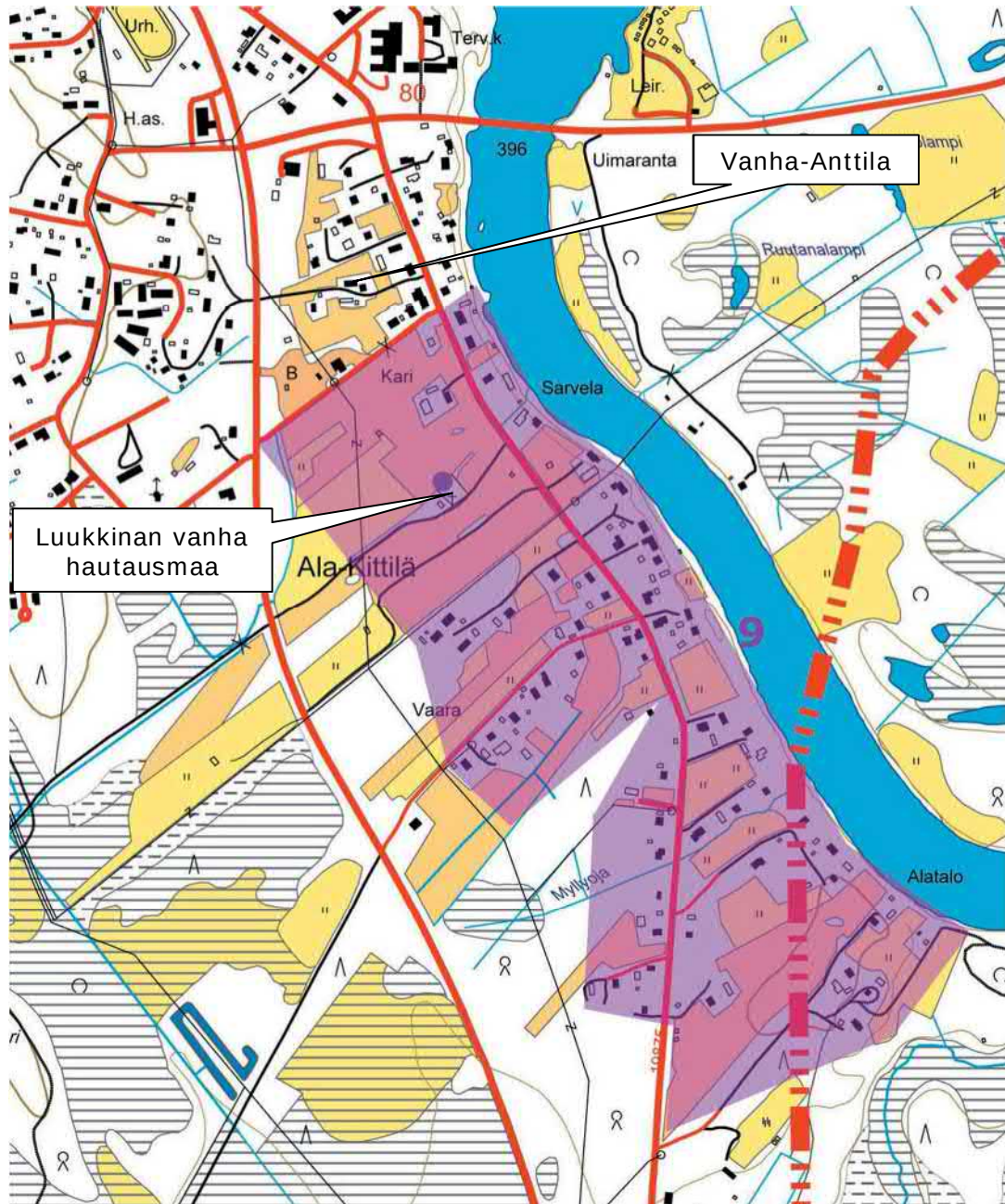
(Kittilän kirkonkylän osayleiskaavan rakennuskulttuuriselvitys, Raportti 8.4.2009, Tmi Lauri Putkonen).

Kuva 6. Vanhatie, näkymä pohjoiseen (3.11.2020)

3.3 Arvokkaat kulttuuriympäristöt

Suunnittelualueella tunnetaan kaksi osayleiskaavaan merkittyä paikallisesti arvokasta kulttuuriympäristökohdetta, Vanha-Anttila sekä Luukkinan hautausmaa.

Kuva 7. Ala-Kittilän kylämaisema, rakennuskulttuuriselvityksen kartta

Vanha-Anttila

Osayleiskaavan kohdemarkintä srp5

Määräys: Miljöölle arvokas rakennus, jota ei saa purkaa ilman pakottavia syytä. Purkamiselle tulee hakea MRL:n mukainen lupa.

Kuva 8. Vanha-Anttila (Mari Lampinen/FCG 29.6.2020)

Luukkinan hautausmaa

Osayleiskaavan kohdemarkintä sr2

Määräys: Suojeltu rakennus MRL 41.2§ perusteella. Rakennuksissa suoritettavien korjaus ja muutostöiden, käyttötarkoituksen muutosten sekä täydennysrakentamisen ja alueella tehtävien toimenpiteiden tulee olla sellaisia, että alueen rakennushistoriallisesti / kulttuurihistoriallisesti / maisemakuvallisesti arvokas luonne säilyy. Alueella ei saa tehdä sellaisia toimenpiteitä, jotka vähentävät sen suojeluarvoa.

Luukkinan hautausmaa kuvataan rakennuskulttuuriselvityksessä seuraavasti: "Kittilän ensimmäinen vaatimaton saarnahuone saatiin vuoden 1777 vaiheilla Alakittilään. Samoilta ajoilta on peräisin Alakittilässä sijaitseva Luukkinan hautausmaa, jonne viimeiset vainajat on haudattu tiettävästi 1880-luvulla. Peltojen ympäröimää metsikköä ympäröi lauta-aita."

Luukkinan hautausmaan on LKYT-kohde 261-101 Luukkina; luokittelematon kohde (ei arvotusta), kalmisto, hautausmaa, ei käytössä.

Kuva 9. Luukkinan hautausmaan aita ja valtavat puut (Mari Lampinen/FCG 29.6.2020)

Kuva 10. Luukkinan vanha hautausmaa syksyllä (EPP/FCG 3.11.2020)

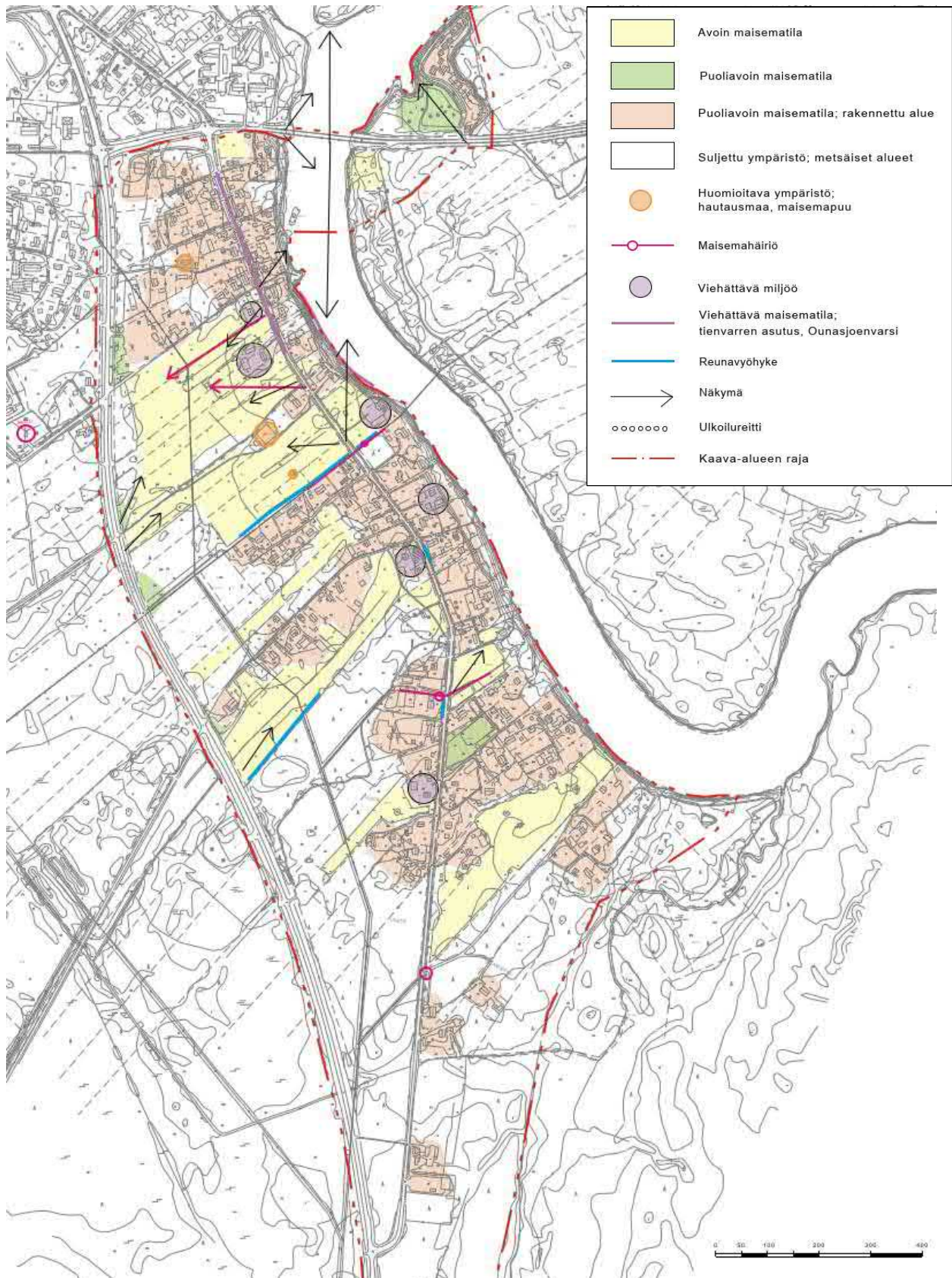
3.4 Maisemaselvitys

Suunnittelualueelta on laadittu maisemaselvityskartta asemakaavan tueksi, jonka tavoitteena on tuoda esille alueen merkittävät ja arvokkaat maisema-alueet sekä maisemallisesti merkittävät kohteet ja alueet, joilla maisema tulee ottaa huomioon alueen suunnittelussa.

Maisemaselvityksen lähtöaineistona on käytetty alueen karttoja, ilmakuvia sekä alueelta otettuja valokuvia. Lähtöaineiston tueksi alueelle on tehty maastokäynti 30.6.2020. Hankealueen läheisyyteen sijoittuvat valtakunnalliset, maakunnalliset ja paikalliset aikaisemmin arvotetut ja inventoidut maisemallisesti ja kulttuurihistorialliset kohteet selvitettiin OIVA-paikkatietoaineistosta sekä Museoviraston RKY-aineistosta.

Kulttuurimaiseman laatuun vaikuttavia osatekijöitä ovat esim. esteettisesti korkeatasoinen tai ilmeeltään yhtenäinen rakennuskanta, maastoon mukautuva, mahdollisesti myös historiallisesti merkittävä kulkuväylä, yhtenäiset viljelykset sekä luonnon- ja kulttuurimaiseman elementtien (pellot, tie, ranta, metsänreuna) harmonia.

Maiseman kohdalla voidaan korostaa erästä lähinnä esteettisyyteen liittyvää seikkaa. Yksityiset rakennukset ovat monesti arvokkaita nimenomaan kokonaisuuden osina esim. talorivien rajaamassa katutilassa tai talonpoikaisrakennusten ryhmään kuuluvina. Tällaisen kokonaisuuden arvo pienenee tai jopa häviää, jos jokin sen oleellinen osa poistetaan tai sitä muutetaan.

Kuva 11. Maisemaselvitys.

3.4.1 Maisemakuva

Ala-Kittilän alue sijoittuu vaarojen välissä virtaavan Ounasjoen laaksoon. Kyläkeskuksen ja sen länsipuolella sijaitsevien vaarojen välissä on laajoja, osittain puuttomia soita. Puuttomat suot ovatkin Ounasjoen leveimpien osien ohella laajimpia avoimia maisematiloja tarkastelualueella. Ala-Kittilän alueella on laajoja peltoalueita, joita on osaa otettu vuosien mittaan rakentamisen käyttöön.

Kuva 12. Vanhatien varrella oleva aitta (3.11.2020)

Alueella on melko paljon rakennuskantaa, vain eteläinen osa on vielä metsäisenä alueena. Asutus on sijoittunut vanhan etelä-pohjois -suuntaisen Vanhatien varrelle. Vanhatiestä erkanevat muutamia pienempiä asutokatuja. Kylässä ei ole varsinaista tiivistä keskustaa. Ala-Kittilä sijoittuu Kittilän kirkonkylän välittömään läheisyyteen, joten alueen asukkaat tukeutuvat kirkonkylän palveluihin. Kylän pohjoisosassa on vanhempaa talonpoikaisasutusta, tosin osaksi vain kesäkäytössä. Myös vanhoja aittoja on jokunen.

Kuva 13. Vanha pihapiiri Alakittilän kyläalueella. (Minna Takalo/FCG)

Samalla kun vanhemmat rakennukset autioituvat, ovat peltoaukeat saaneet vähitellen väistyä uuden rakentamisen tieltä. Alueelle onkin sekoittunut runsaasti eri aikakauden rakennuskantaa. Maisemaselvityskarttaan on osoitettu muutama miljööllisesti viehättävä pihapiiri. Peltoaukeita löytyy vielä muutamia vähän laajempia alueita. Paljon on myös pellot muuttuneet niityiksi. Muutama peltoaukea tarjoaa pitkän näkymän sekä kylätieltä Vanhantieltä että kantatieltä 79.

Kuva 14. Viehättävä pihapiiri. Päärakennusta vastapäätä kivinavetta (Mari Lampinen/FCG).

Maisemakuvallisesti tärkeitä elementtejä ovat avoimet maisematilat. Ranta-alueiden, etenkin avoimien kauas näkyvien rantojen, rakentaminen vaatii huolellista suunnittelua, jotta rantaviiva säilyisi harmonisena kokonaisuutena. Osa peltoalueista on poistunut viljelykäytöstä, pensoittunut ja rämettynyt. Vielä viljelykäytössä olevat pellot ja vanhojen talojen pihapiirit muodostavat avoimia ja erityisen kauniita tiloja maisemakuvassa.

Vaikuttavimmat kauaskantoiset näkymät avautuvat Vanhantieltä, alueen keskiosasta suurten peltoaukeiden kohdalta. Joistain paikoista näkyy Ounasjoki rakennusten väleistä. Parhaimmat näkymät joelle aukeavat monista pihapiireistä. Ounasjoen ylittävältä sillalta näkymät molempiin suuntiin ovat huikeat. Pohjoisessa näkyy Levitunturi sekä edustalla kirkonkylän edustan niittysaaret ja etelässä näkyy kauniisti rakennuskantaa myötäilevä joenranta.

Näyttävimpiä reunavyöhykkeitä sijoittuu laajimpien peltoaukeamien ympäristöön. Ohikulkevalta Rovaniementieltä (kt 79) metsien muodostamat reunavyöhykkeet eivät kunnolla näy tienvarren kasvillisuuden vuoksi. Kantatieltä ei juurikaan selkeitä näkymiä muodostu Ala-Kittilän alueelle. Maisemaa ei ole tarkasteltu joelta päin, joten mahdollisia pellon ja vesiuoman reunavyöhykkeitä ei ole huomioitu.

3.4.2 Maisemahäiriöt

Suunnittelualueella ei ole erityisiä maisemavaurioita tai maisemahäiriöitä. Alueella risteilee todella paljon sähkölinjoja, jotka ovat paikoin melko häiritseviä. Lisäksi suurehkot muuntajat näkyvät paikoin selkeästi.

Häiritseviä hakkuita tai soranottopaikkoja alueella ei ole.

Rovaniementien (kt. 79) varrella on kaksi halli/varikko-aluetta, jotka eivät ole eduksi maiseman kannalta. Vaikutus rajoittuu lähialueeseen.

3.4.3 Maiseman arvot

Alueelle ei sijoitu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita. Lähin valtakunnallisesti arvokas maisema-alue on Ounasjoen varren kulttuurimaisemakohde Kaukonen.

Kuva 15. Maisemapuu niityn keskellä. (Minna Takalo/FCG)

3.4.4 Suurmaisema

Suunnittelualue kuuluu maisemarakenteeltaan Peräpohjola-Lapin maisemamaakunnan Aapa-Lapin seutuun. Tyypillistä alueella ovat laajat vaarojen väleihin sijoittuvat avoimet aapasuot. Maaperä on vaihtelevaa moreenimaata ja suurimpien jokien varsilla on hienojakoisia jokikerrostumia. Alueella on hyvin vähän järviä. Etelä- ja Keski-Lapin maisemaselvityksessä (Muhonen, Savolainen, 2013) Länsi-Lapin tunturiseutu jaetaan kahteen osa-alueeseen. Suunnittelualue sijoittuu Aapa-Lapin seudun Ounasjoen latva-alueeseen.

Kasvillisuutensa puolesta alue kuuluu kokonaisuudessaan pohjoisborealiseen kasvillisuusvyöhykkeeseen. Kasvillisuus on suurimmaksi osaksi karua ja suhteellisen harvaa, metsät ovat yleisimmin mäntyvaltaista sekametsää. Rehevimmät osat sijoittuvat puro- ja jokilaaksoihin sekä Kittilän letto- ja lehtokeskuksen alueen viljaille soille. Pienet viljelyalat sijaitsevat jokien varsilla.

Kuva 16. Vanhatien varrelta häämöttää horisontissa Levitunturi (Minna Takalo/FCG)

3.5 Luonnonympäristö

Kittilän alue sijoittuu kasvimaantieteellisessä aluejaossa pohjoisboreaaliseen Perä-Pohjolan (4b) alueelle ja soiden osalta Peräpohjolan aapasoiden alueelle (4c).

Alakittilän suunnittelualue on harvaksen rakennettua maaseutumaista kyläaluetta kirkonkylän eteläpuolella. Alueelle sijoittuu hyvin vähän kivennäismaan metsäalueita ja pihapiirien ulkopuoliset alueet ovat pääosin niittymäisiä peltolohkoja tai viljelykäytöstä poistuneita pensoittuvia rantapeltoja. Selvitysalueen rannat ovat tulvariskialueella, joten välitön rantavyöhyke ja rantapenger eivät ole rakennettuja ja niillä esiintyy tulvanalaista pensaikkoluhtaa ja lehtomaisen kankaan sekä lehdon kasvillisuutta. Asutuksen kohdalla pihon on hoidettu ja pidetty pensaattomina rantaan saakka, jolloin joen rantatörmän kasvillisuus ei ole luonnontilainen (kuva 19).

Alueen pienialaiset kivennäismaan metsät ovat tuoreen ja kuivahkon kankaan havupuuvältaista talousmetsää alueen eteläosissa. Selvitysalueen itä- ja kaakkoisosissa on koivuvaltaista vanhaa peltopohjaa jokivarressa.

Selvitysalueen eteläpuolelle sijoittuu Parvajoen lasku-uoma. Joki saa alkunsa Kotivuomalta ja siihen yhdistyy Parvavuoman vesiä, uomaa on oikaistu ja kanavoitu etenkin valtatiealueella. Uoman loppuosa on luonnontilainen ja sen laskualue Ounasjokivarressa on pohjanpajuvaltaista pensaikkoluhtaa. Uoma monipuolistaa muuten vahvasti kulttuurivaikutteisen alueen elinympäristöjä lajistolle.

Kuva 17. Asemakaava-alueen eteläosan tuoreen kankaan talousmetsää (Minna Takalo / FCG)

Kuva 18. Ounasjoen ranta-alueita piha-alueiden kohdalla Alakittilässä (Minna Takalo / FCG)

Kuva 19. Ounasjoen ranta Alakittilän kohdalla (Minna Takalo FCG/pvm)

3.5.1 Luontoarvot ja lajisto

Keskustan ja Alakittilän kaava-alueille toteutettiin kahden maastotyöpäivän kattava luontoselvitys heinäkuussa 2020. Selvityksen on toteuttanut FM biologi Minna Takalo FCG Finnish Consulting Group Oy:stä.

Alakittilän asemakaavan suunnittelualueelta ei paikannettu sellaisia luonnontilaisia ja arvokkaita luontotyyppejä, jotka tulisi merkitä kaavakartalle luonnon monimuotoisuuden kannalta säästämisen arvioisina kohteina. Alueen luontoarvot ovat Ounasjokivarren rantatörmän rehevän kasvillisuuden ja puoliavoimen puuston luomassa, pääosin kulttuurivaikutteisessa ympäristössä, joka monipuolistaa alueen elinympäristöjä mm. pesimälinnustolle.

Alakittilän alueen niittymäiset pienet peltoalueet ovat perinnebiotooppien kaltaisia monilajisia niittyjä, joilla on luontoarvoa ja myös maisemallista arvoa. Avoimena hoidettavia niittyjä on suositeltavaa jättää asutuksen joukkoon sekä virkistyskäytön että luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta.

Kuva 20. Alakittilän niittymäiset kosteat pellot luovat monimuotoisuutta ja niiden olosuhteita on suotavaa säilyttää siellä missä niitettäviä peltoja / rantapelloja voidaan edelleen hoitaa ja pitää avoimena. Rantatädyke runsaasti kukassa Alatalon niityillä.

Huomionarvoinen lajisto

Selvitysalueen kasvillisuusinventoinnissa ei paikannettu jokitörmän alueelta EU:n luontodirektiivin lajistoon lukeutuvan laaksoarhon esiintymiä, mutta Ounasjoen tulvanalainen rantatörmä on potentiaalista lajin esiintymisaluetta.

Alakittilän selvitysalueella Vanhatien tienpientareilla ja vanhojen pihapiirien alueella havaittiin muutamia pulskaneilikan (*Dianthus superbus*) esiintymiä. Laji on huomionarvoinen niittyjen ja perinnebiotooppien laji, mutta nykyisin uhanalaisuusluokituksessa luokiteltu säilyväksi (LC; Hyvärinen ym. 2019). Pulskaneilikan esiintymät Kittilän seudulla ja Keski-Lapissa ovat kohtalaisen runsaita tietyillä alueilla. Alakittilän niittyjen säilyttäminen turvaisi myös pulskaneilikan

Kuva 21. Parvajoen uoman lasku Ounasjokeen sijoittuu kaava-alueesta etelään (Minna Takalo / FCG).

Kuva 22. Pulsaneilikka on perinneympäristöjen ja matalana pysyvien pientareiden laji etenkin Kittilän seudulla (Minna Takalo / FCG).

Selvitysalueelle ei sijoitu sellaisia lajistoesiintymiä, jotka tulisi huomioida kaavan toimintojen sijoittelussa.

3.5.2 Natura-alueet ja suojelualueet

Asemakaavan suunnittelualue rajautuu idässä Ounasjoen vesistöalueen Natura-alueeseen (FI 130 1318, SCI). Kaava-alueella joen rantaviiva on suurelta osin pihapiirien aluetta, eikä sen kasvillisuus ole luonnontilaista. Rantapenger on tulvanalaista aluetta ja Ounasjoen uomaa ei ole muutettu Alakittilän kohdalla.

Noin 500 metriä asemakaava-alueesta kaakkoon sijoittuu Ahvenvuoman Natura-alue (FI1300603, SAC).

Asemakaava-alueelle tai sen lähialueelle ei sijoitu yksityismaan luonnonsuojelualueita tai suojeluohjelmien kohteita.

Kuva 23. Lähimmät Natura 2000 -verkostoon sisältyvät alueet. Alakittilän asemakaavan suunnittelualue punaisella.

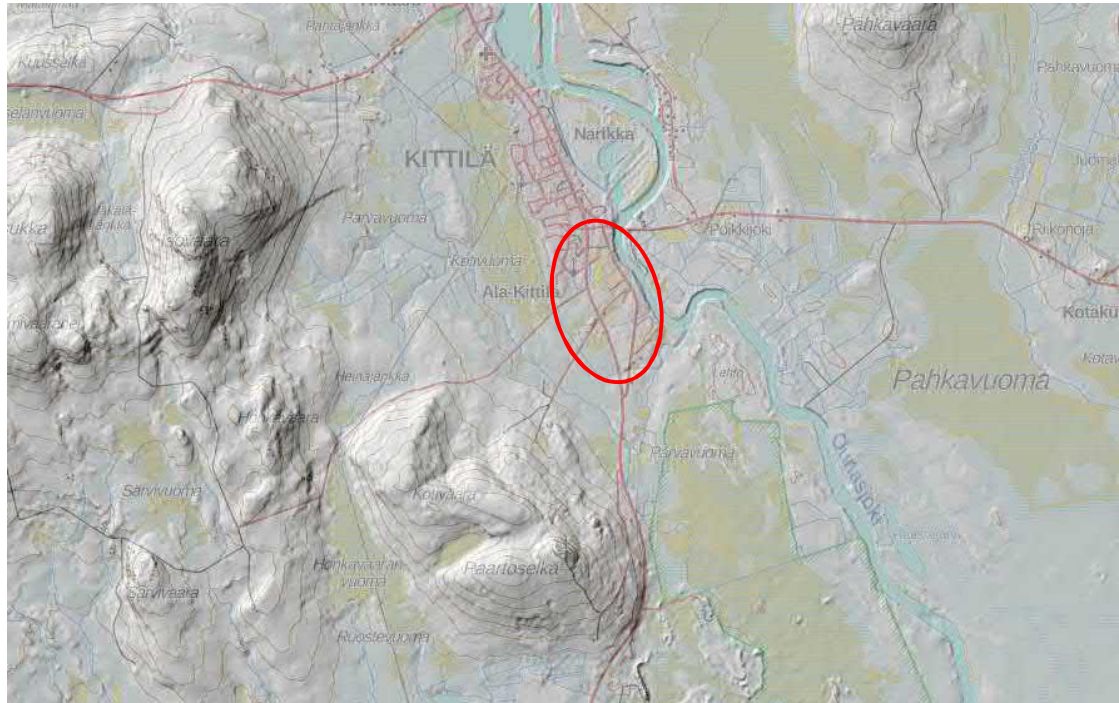
3.5.3 Maa- ja kallioperä

Suunnittelualueen ja siihen liittyvät laajat, alavat suoalueet ovat turvemaita. Alueen reunamien vaarat koostuvat pääasiassa moreenimaista kallioidista lakialueista. Jokivarren maaperä koostuu pääasiassa sora-, hiekka- ja silttikerrostumista.

Suunnittelualueen vaarojen kallioperä muodostuu graniitista. Alavilla alueilla kallioperä koostuu kvartsiitista ja pyrokseenipitoisesta graniitista sekä montsoniitista.

Kittilän kirkonkylä sijoittuu alavan Ounasjokivarren tuntumaan. Joen länsipuolella sijaitsevat vaarat; Isovaaran, Honkavaaran, Kotivaaran ja Paartoselän korkeimmat alueet muodostavat vedenjakajan. Joen itäpuolella vedenjakaja kulkee Pahkavaaran kautta.

Selvitysalueen korkeussuhteet vaihtelevat Ounasjokivarren ja alavien suoalueiden 172,5 metristä Isovaaran 322,5 metriin. Kirkonkylän alue siihen liittyvine soineen on alavaa ja tasaista jokilaaksoa.

Kuva 24. Maanpinnan korkeuserot (MML 2018).

3.5.4 Vesistöt

Pintavedet

Kaava-alue rajautuu Ounasjokeen, jonka vesistöalueen pinta-ala on 4 730 ha. Ounasjoki on suurin kokonaan maamme rajojen sisällä virtaavista rakentamattomista joista. Ounasjoki on suojeltu voimalaitosrakentamiselta (laki Ounasjoen erityissuojelusta 703/83). Ounasjoki (FI1301318) on liitetty Natura 2000-verkostoon (EU komission päätös 13.1.2005). Vesialueen suojelu toteutetaan vesilain nojalla ja Ounasjoen suistosaarten suojelun toteutuskeinona on rakennuslaki.

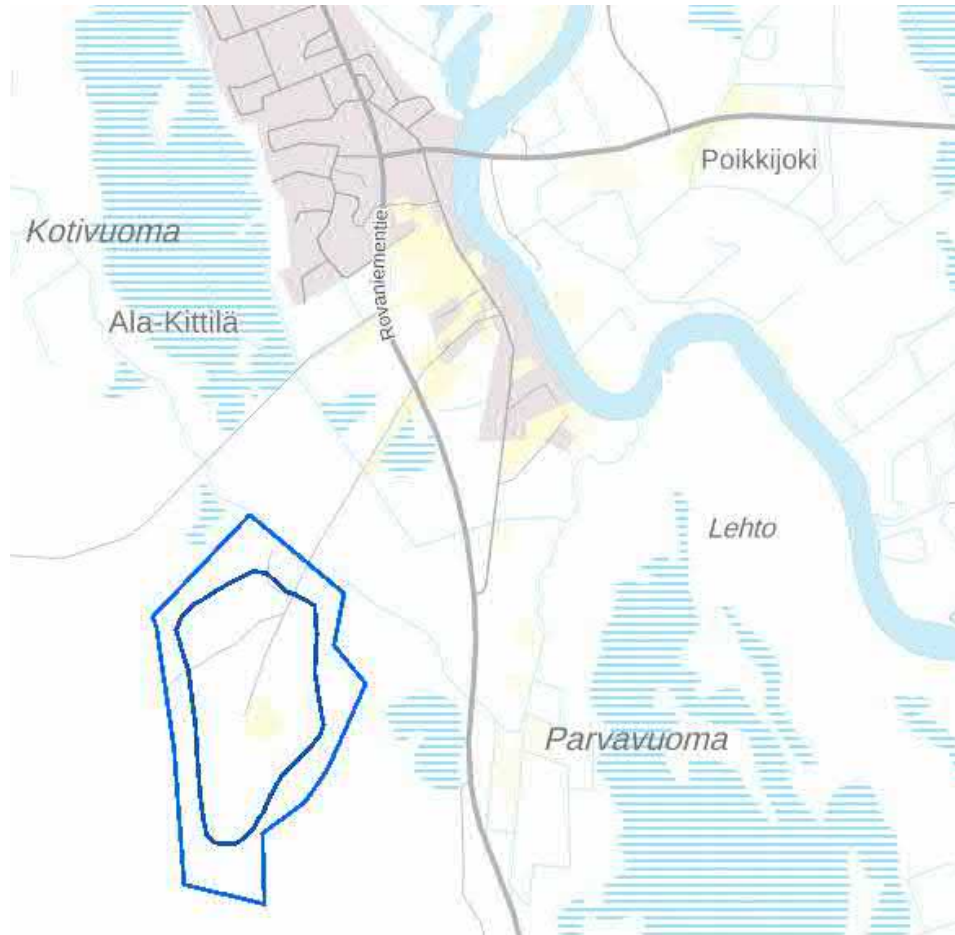
Suunnittelualue kuuluu Ounasjoen Kittilän valuma-alueeseen. Kaava-alueen läpi ei kulje pääoja vaan ne kiertävät pääasiassa alueen eteläpuolelta Ounasjokeen. Alueen läpi kulkee pienempiä oja kuten Myllyoja ja Siltaoja. Myllyoja virtaa Ounasjokeen ja Siltaoja yhtyy suunnittelualueen ulkopuolella kulkevaan Parvajokeen, joka valuu Ounasjokeen. Suunnittelualueen muu ojitus johtaa joko itään Vanhatielle ja Ounasjokeen tai länteen Rovaniementielle.

Tulva nousee Parvajokea ja Siltaojaa pitkin melko pitkällekin, yli Rovaniementien ja kaava-alueellekin. Tulva nousee kaava-alueelle jonkin verran myös Myllyojan kohdalta. Nämä ovat suunnittelualueen matalimmat kohdat.

Pohjavesi

Suunnittelualueelle ei sijoitu pohjavesialueita.

Lähin pohjavesialue sijoittuu noin 650 metrin päähän suunnittelualueesta. Vaaratien pohjavesialue (12261113) luokitellaan luokkaan I (vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue).

Kuva 25. Vaaratien pohjavesialueen sijainti (Karpalo-tietokanta)

3.6 Tulva

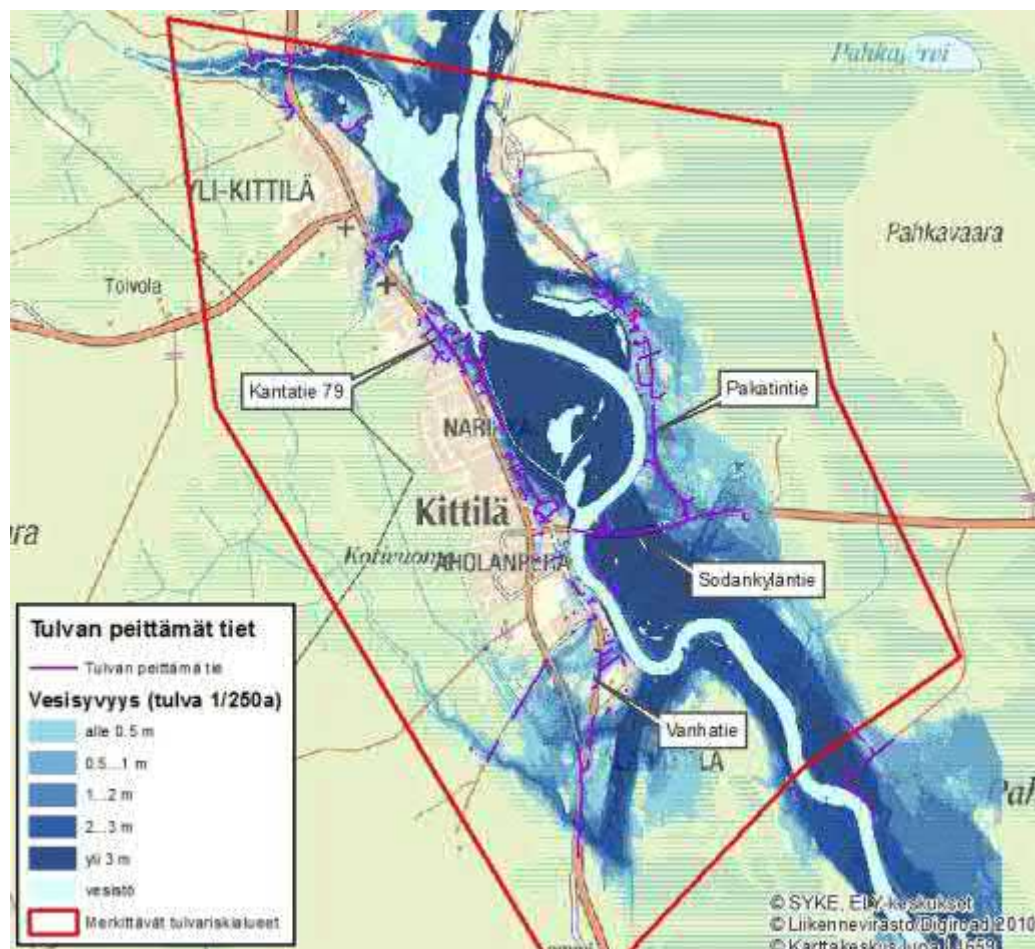
Vuosisadan vaihteen jälkeen on ollut kaksi suurta kevättulvaa, vuonna 2000 ja erityisesti v. 2005. Tulvariskikohteita Kittilässä sijoittuu kantatien ja Ounasjoen väliselle alueelle. Kirkonkylässä varaudutaan tuleviin tulviin rakentamalla tulvavallit, jotka ovat noin 30 senttiä yli vuonna 2005 todetun tulvakorkeuden.

Alakittilän kohdalla kevään 31.5.2020 tulvan huippu oli +176,76 m N60.

Kittilän tulvakartoitus 2019

Kittilän kirkonkylän ja Alakittilän alue on tunnistettu merkittäväksi tulvariskialueeksi. Kittilän alueella tulvavahinkoja alkaa esiintyä jo kohtalaisen yleisillä tulvilla (1/20a), jolloin osa asuinrakennuksista on tulvavaara-alueella ja vesi uhkaa nousta osalle katuverkostosta. Eniten tulvavaarassa olevia asuinrakennuksia on Pääskylänniemen alueella, S-marketin läheisyydessä ja Rantatiellä terveyskeskuksen läheisyydessä. Kittilässä kerran 100 vuodessa toistuvan tulvan peittämällä alueella on vajaa 400 asukasta, mikä noin 15 % koko riskialueen asukkaista. (Lähde: Kittilän tulvakartoitus 2019/ Lapin ELY-keskus, Kurkela 2020).

Vesi nousee Sodankyläntielle kaikilla tavallista suuremmilla tulvilla, jolloin liikenneyhteydet katkeavat. Sodankyläntie katkeaa kokonaan Pakatintien ja sillan väliltä. Teiden katkeamiset Vanhatiellä vaikeuttavat tonteille pääsyä Ala-Kittilässä ja osa rakennuksista voi jäädä mottiin tulvan aikana. Kerran 1000 vuodessa toistuvassa tulvassa lähes koko tieverkosto on veden alla Ala-Kittilässä.

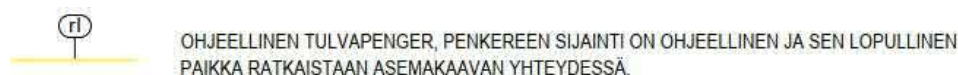

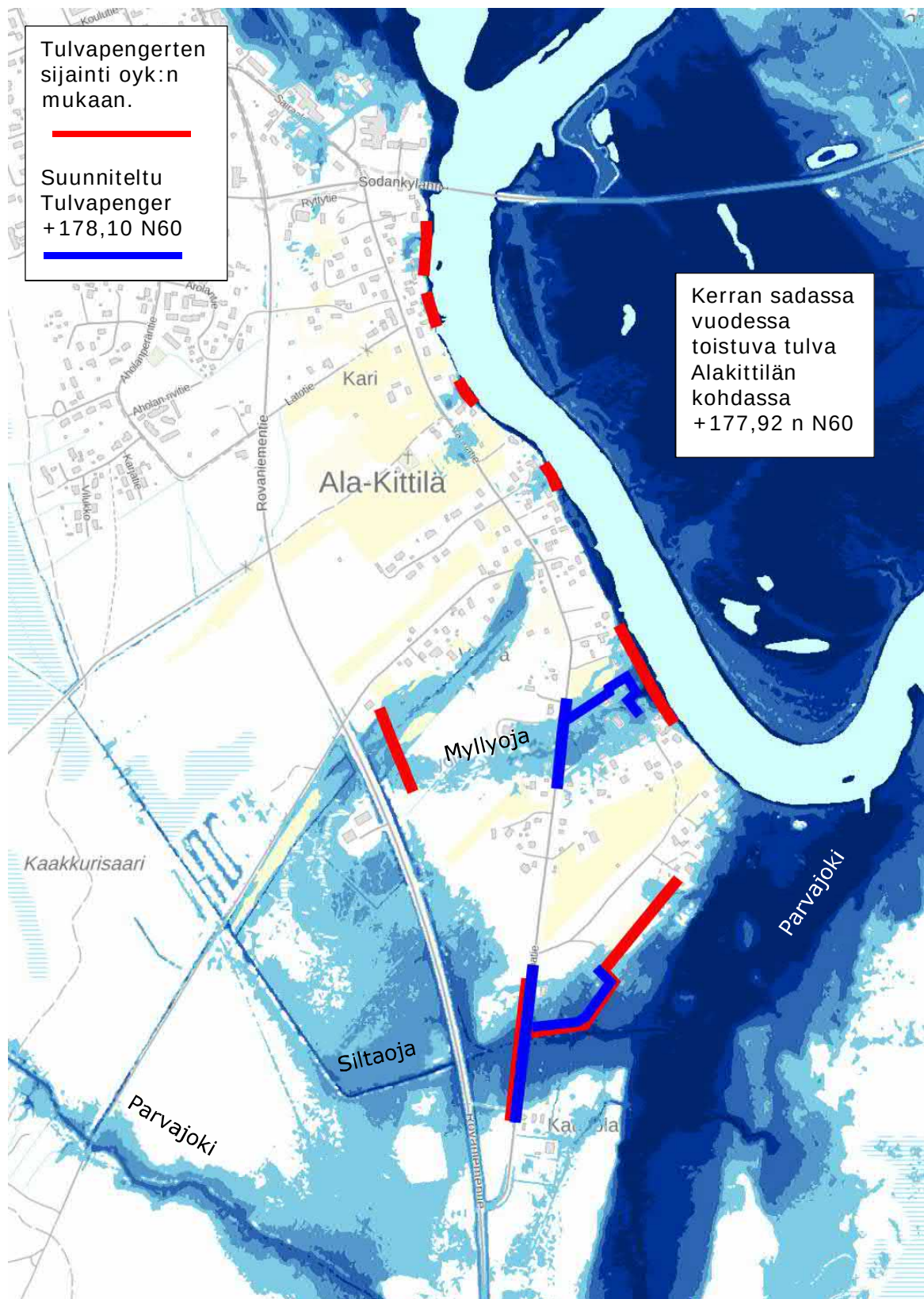
Kuva 26. Tulvan peittämät tiet (Lapin ELY-keskus, Kittilän tulvakartoitus 2019)

Tulvapengersuunnitelmat Alakittilään

Joitakin yleistason tulvapengersuunnitelmia on laadittu Alakittilän alueelle (Ramboll 31.12.2017). Pengerten tavoitekorkeus on +178,10 m N60. Vanhatie esitetään korottavaksi kahdessa paikassa, Janintien risteyksen kohdassa ja myös Marjalantien eteläpuolella.

Kittilän kirkonkylän osayleiskaavassa tulvariski on huomioitu merkitsemällä kerran sadassa vuodessa toistuvan tulvan korkeus viivana ja lukuna, Alakittilän kohdassa +177,92 n N60. Osayleiskaavaan on myös merkitty tulvapengerten ohjeellinen sijainti (ri) ja määräyksenä, että se sen lopullinen paikka ratkaistaan asemakaavan yhteydessä.

Kuva 27. Tulvavaaravyöhykkeet vesistötulva 1/100a (SYKE), osayleiskaavan
tulpengermerkinnät (pun. viiva) ja laaditut pengersuunnitelmat (sin.viiva Ramboll
31.12.2017)

Tulvasuojelun yleissuunnitelmakartta asemakaavan tueksi

Tulvatietoja on päivitetty ja tulvapengersuunnitelmat tarkistettu.

Kittilän tulvakarttoja on laadittu vuonna 2013 ja tulvakartoissa käytetty korkeusmalli on laserkeilattu vuonna 2009. Vuonna 2019 Kittilän tulvavaarakartat on tarkistettu ja niiden on todettu olevan ajan tasalla. (lähde: Lapin ELY, Kittilän tulvakartoitus Tulvavaara- ja tulvariskikartoitus 2019 Kemijoen vesistöalue)

On laadittu yleissuunnittelukartta, jossa on esitetty tarkennettuja tulvatietoja ja tarvittavia tulvasuojelutoimenpiteitä ottaen huomioon asemakaavaluonnoksessa suunniteltuja uusia katuja ja asuinkortteleita. HUOM esitettyjä korkeustasoja ovat korkeusjärjestelmässä N 2000, muunto N60-järjestelmään: luvusta vähennetään 0,31 m.

Kerran sadassa vuodessa toistuvan tulvan korkeus on Alakittilän kohdassa noin 178,09 metriä korkeusjärjestelmässä N 2000 ja 177,78 metriä korkeusjärjestelmässä N 60. (Asemakaavan pohjakartan korkeuskäyrät ovat N 60-järjestelmän mukaisia.)

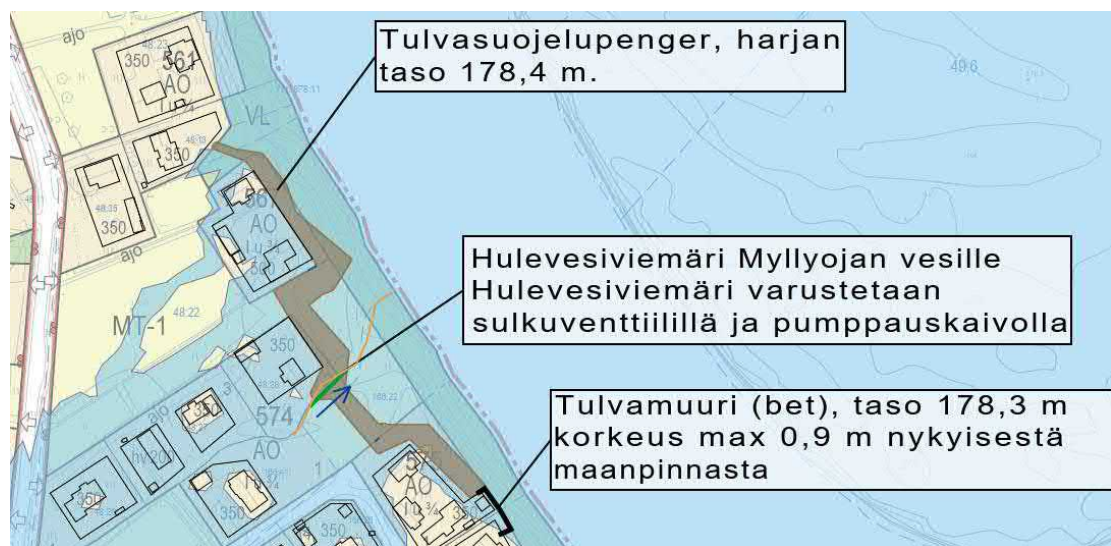
Esitettyjä toimenpiteitä ovat tulvasuojelupengerten ja –muurien rakentaminen, rakennuspaikkojen korotuksia (muutama) ja uusien teiden tason korottaminen paikoittain niin, että tie toimii tulvapenkerenä. Huleveden hallinta tulee hoitaa, joko ohjaamalla ojitus sivulle tai viemällä penkereen läpi hulevesiviemäri, joka varustetaan sulkuventtiilillä sekä pumppauskaivolla.

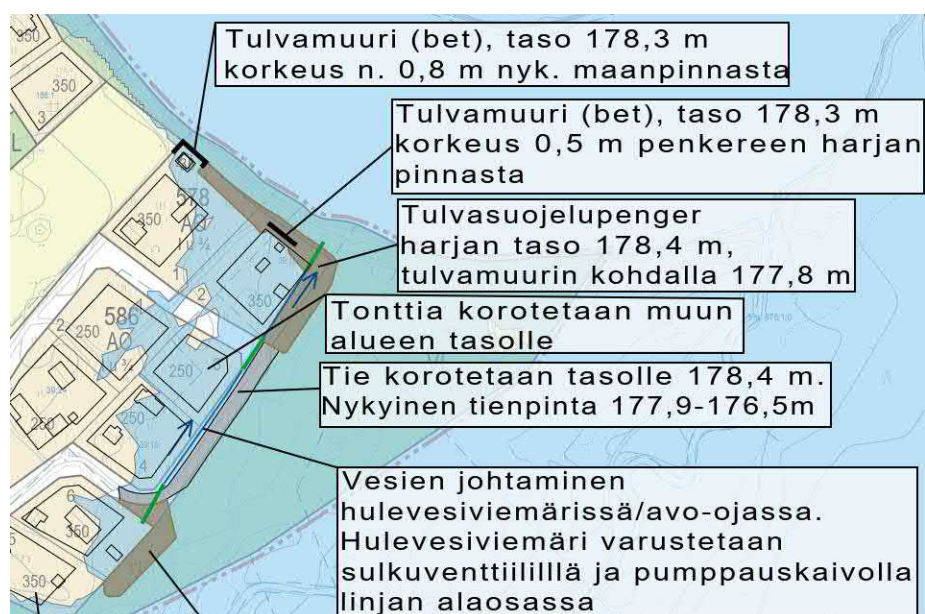
Tulvasuojelun yleissuunnitelmakartta Karttaote 1.

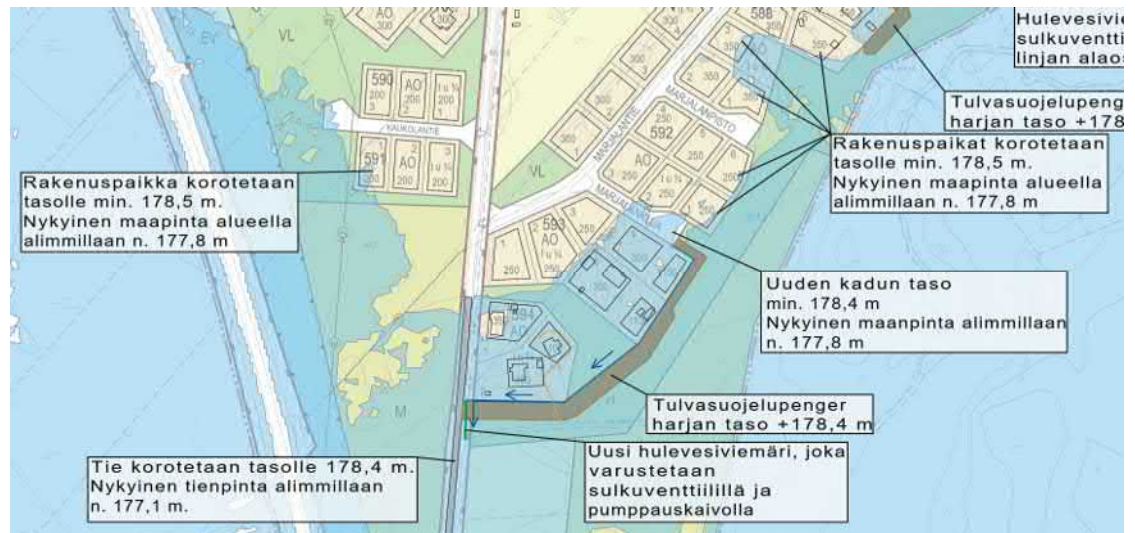
Tulvasuojelun yleissuunnitelmakartta Karttaote 2.

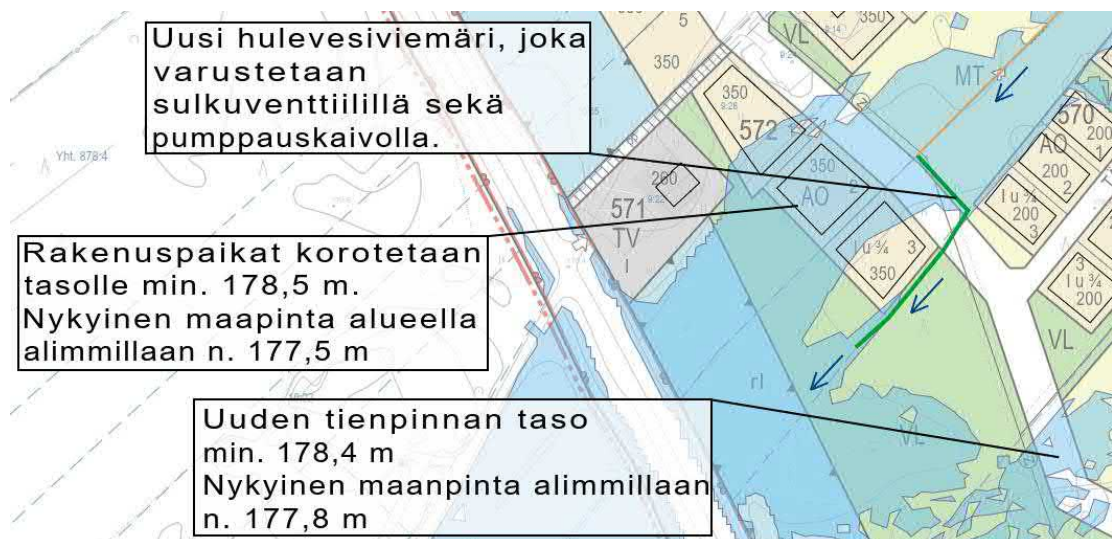
Tulvasuojelun yleissuunnitelmakartta Karttaote 3.

Tulvasuojelun yleissuunnitelmakartta Karttaote 4.

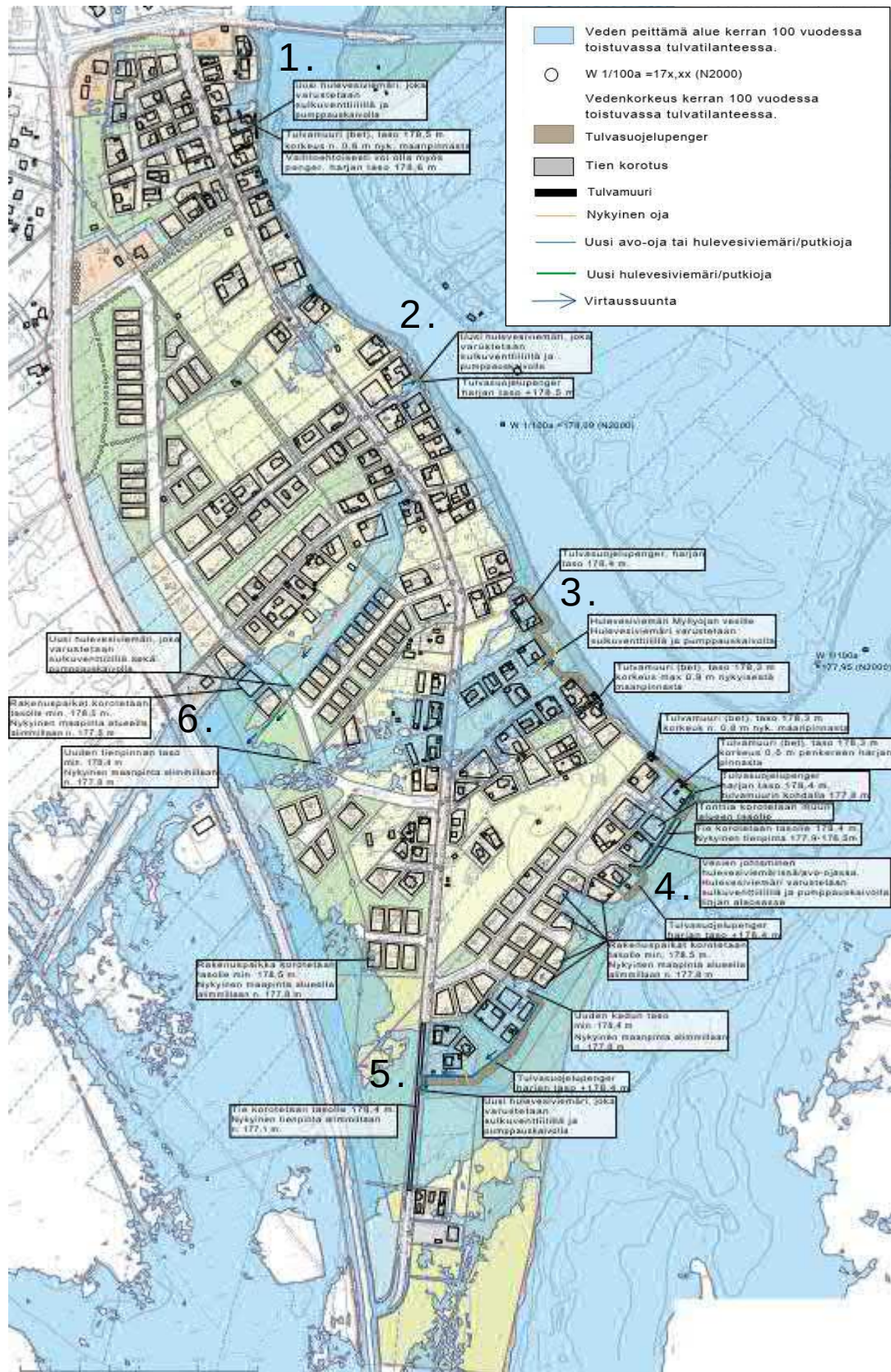
Tulvasuojelun yleissuunnitelmakartta Karttaote 5.

Tulvasuojelun yleissuunnitelmakartta Karttaote 6.

7.12.2021

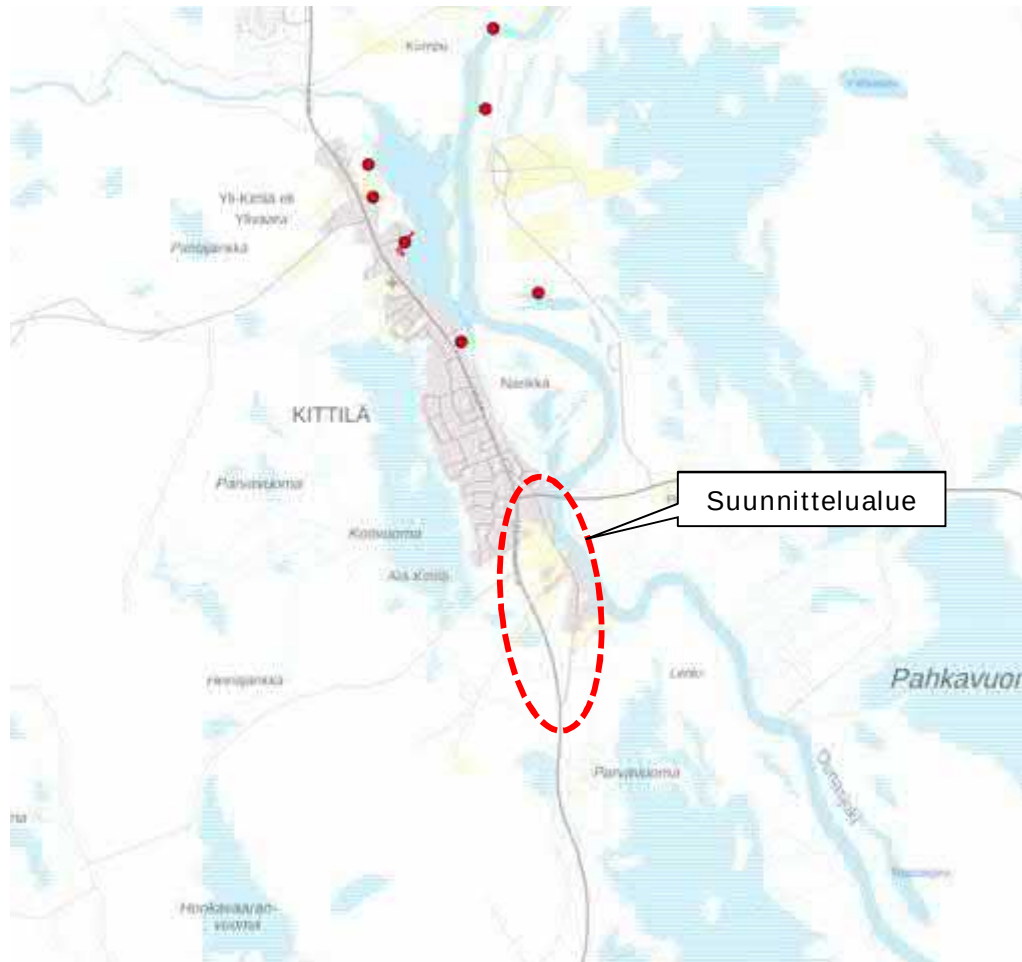
Alakittilän asemakaava

Kuva 28. Kaavoituksen tueksi laadittu tulvasuojelun yleissuunnitelma, karttaotteet

3.7 Kiinteät muinaisjäännökset

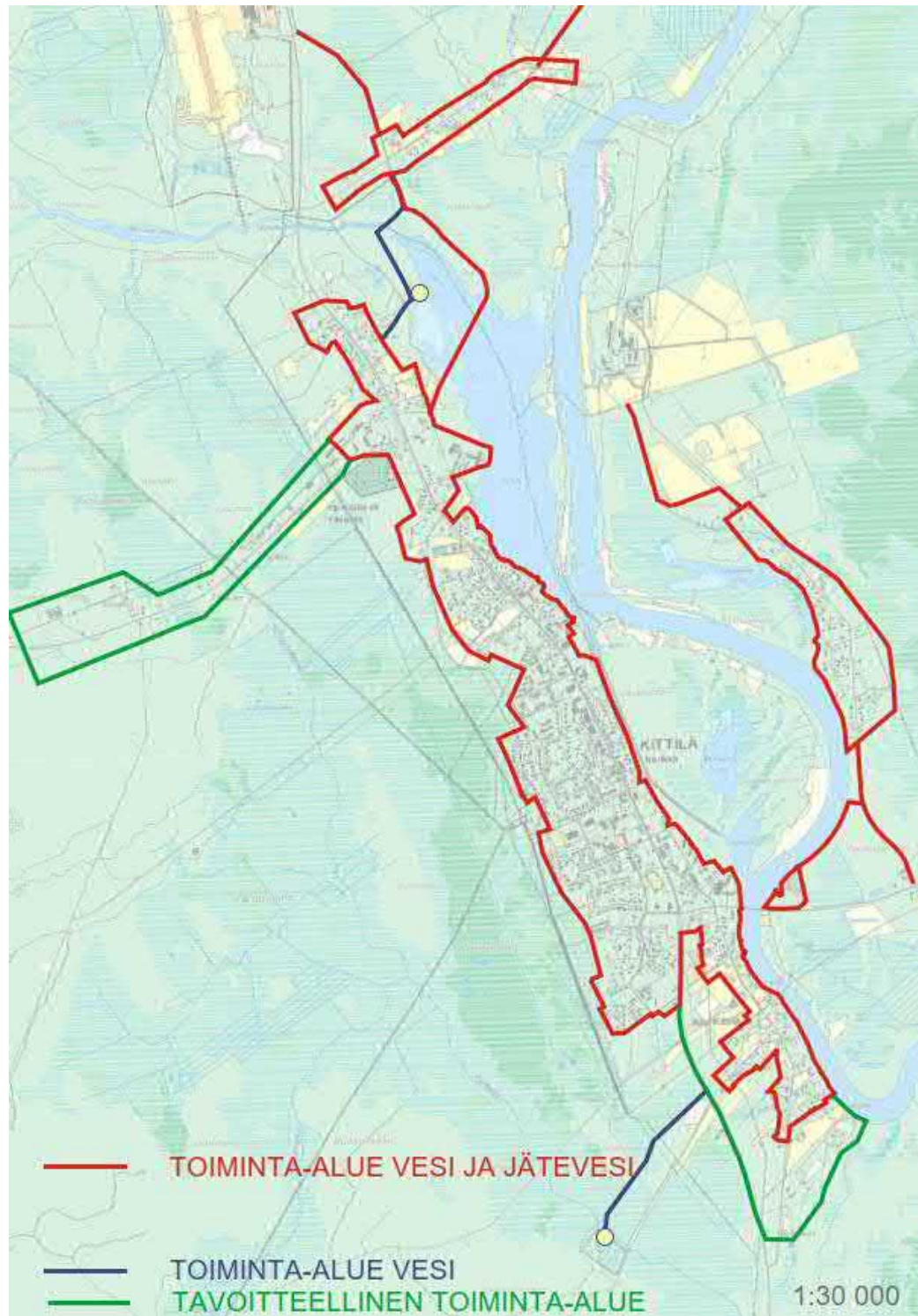
Alakittilän asemakaavan suunnittelualueella ei tunneta kiinteitä muinaisjäännöskohteita. Lähimmät tunnetut muinaiskohteet sijaitsevat kirkonkylässä.

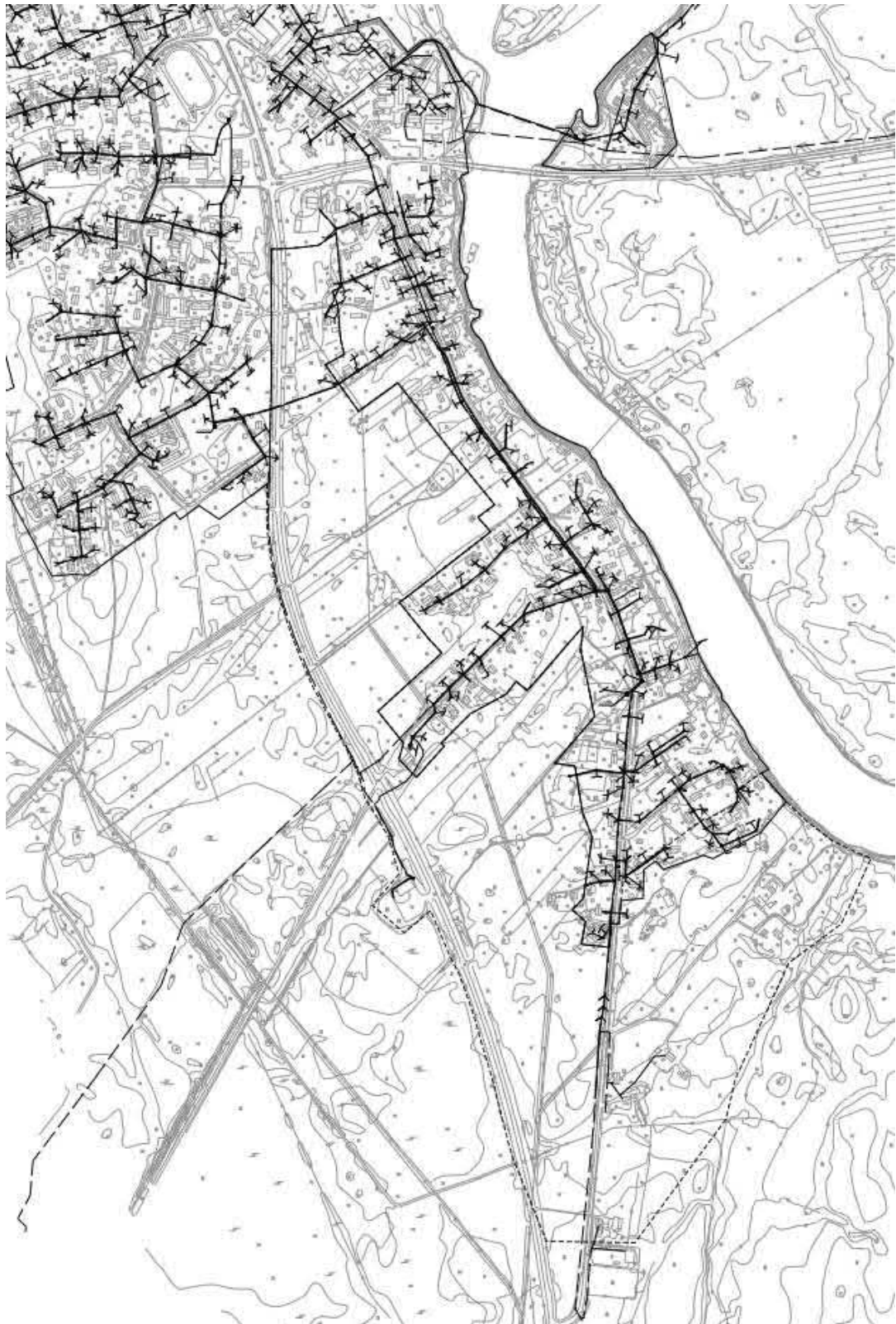
Kuva 29. Tunnetut kiinteät muinaisjäännöskohteet (www.museoverkko.fi)

3.8 Teknisen huollon verkostot

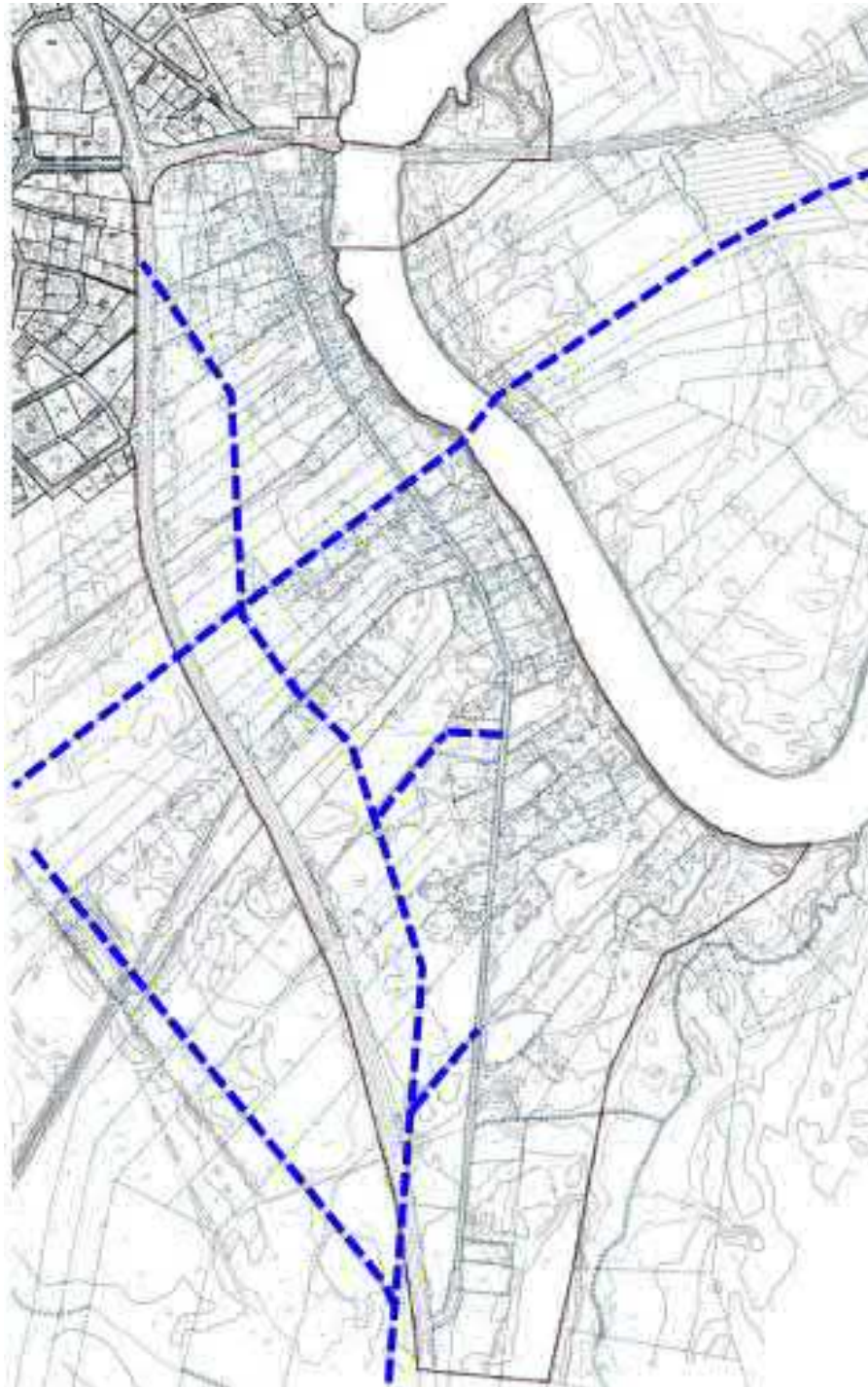
Kittilän vesihuollosta vastaa Kittilän Vesihuolto-osuuskunta. Vesihuollon toiminta-alue kattaa suurimman osan kirkonkylästä ja Alakittilän Vanhatien varrella rakennettu asutus. Sähköverkostosta vastaa Rovakaira Oy.

Kuva 30. Kittilän Vesihuolto-osuuskunnan toiminta-aluekartta 26.09.2016

Kuva 31. Kittilän vesihuollon verkosto Alakittilässä, Kittilän Vesihuolto-osuuskunta

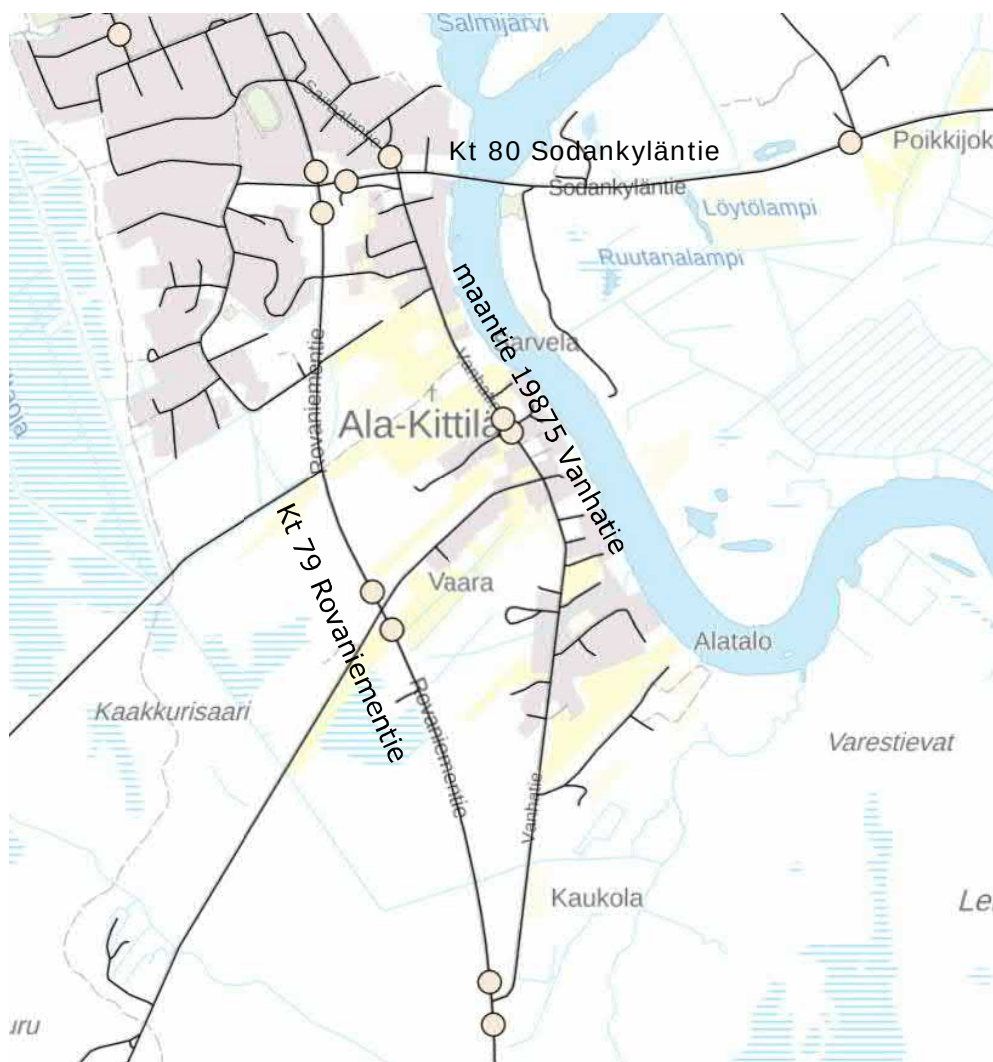

Kuva 32. Alakittilän alueella olevat 20 kV voimalinjat, Rovakaira Oy

3.9 Liikenneverkosto

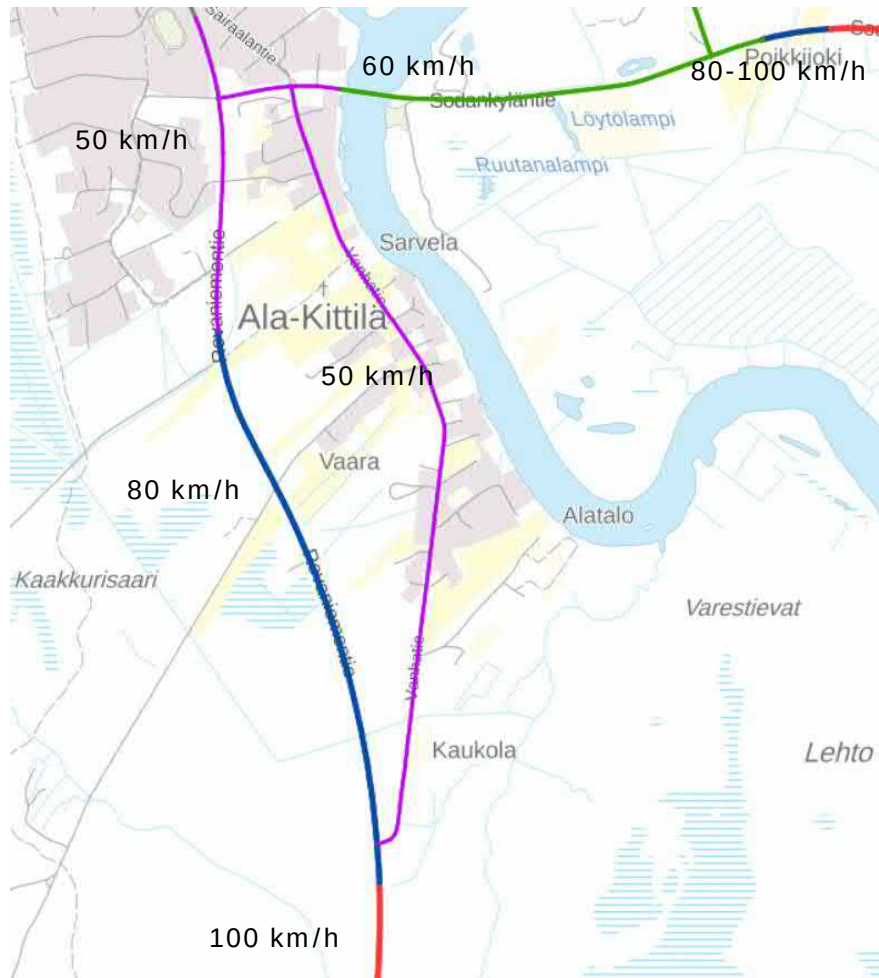
Asutus sijoittuu vanhan pohjois-eteläsuuntaisen Vanhatien varrelle, maantie 19875. Vanhatiestä erkanee muutamia pienempiä asuntokatuja. Kylässä ei ole varsinaista tiivistä keskustaa.

Suunnittelualue rajoittuu lännessä Rovaniementiehen (kantatie 79) ja pohjoisessa Sodankyläntiehen (kantatie 80). Ounasjoen varrella kulkee maantien 19875. Kantatien 79 KVL on noin 2000 ajoneuvoa vuorokaudessa, raskasta liikennettä on noin 10 %. Kantatien KVL 80 noin 1860 ajoneuvoa ja raskaan liikenteen osuus on noin 6,9 % ja maantien 19875 KVL on noin 400 ajoneuvoa, raskaan liikenteen osuus on noin 4,6 %. Seuraavassa kuvassa on esitetty alueen tie- ja katuverkko.

Kuva 33. Liikenneverkosto (Digiroad)

Kantatiellä 79 on noin 70 metriä kävelyn ja pyöräilyn väylää ennen kantatien 80 liittymää. Kantatie 79 on valaistu taajama-alueella. Kantatie 80 on valaistu suunnittelualueen osalta. Vanhatie on valaistu Kantatieltä 80 noin Janintien liittymään saakka. Alueella ei kulje joukkoliikennettä tilausperusteista liikennettä lukuun ottamatta. Alueen nopeusrajoitukset on esitetty seuraavassa kuvassa 33.

Kuva 34. Nopeusrajoitukset (Digiroad)

3.10 Virkistys ja reitistö

Suunnittelualue käsittää Kittilän leirintäalueen ja uimarannan alueen.

Hiihtolatu kulkee Alakittilän peltojen läpi.

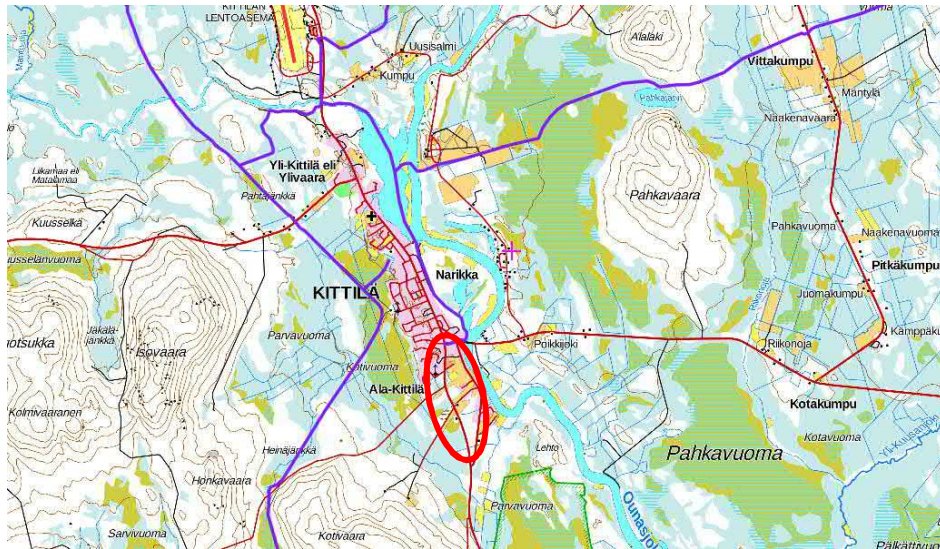
Kuva 35. Leirintäalue ja uimaranta ortokuvalla (vas), uimarannan ideasuunnitelma (oik)

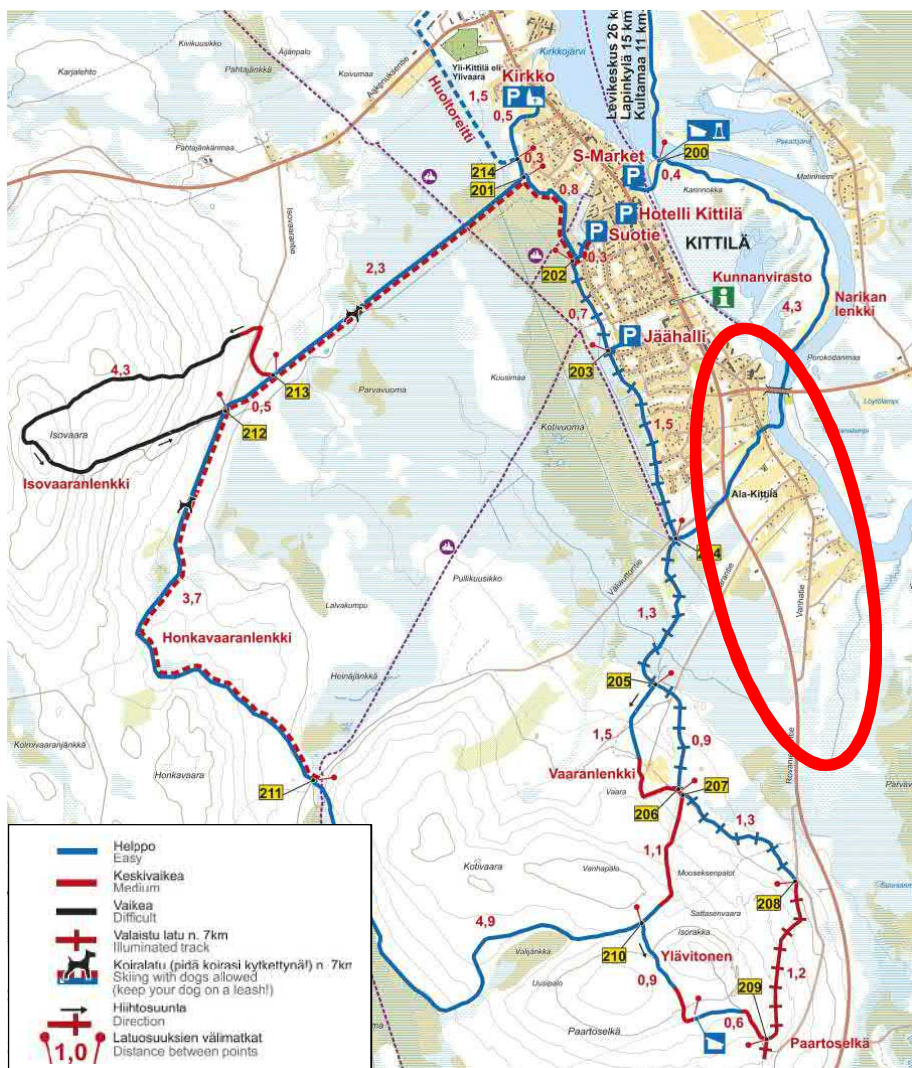
Kuva 36. Uimaranta (Eva Persson Puurula FCG)

7.12.2021

Alakittilän asemakaava

Kuva 37. Moottorikelkkailureitit Kittilän lähistöllä (retkikartta.fi)

Kuva 38. Kirkonkylän latukartta 2019, Alakittilän suunnittelualueen sijainti

3.11 Elinkeinot ja palvelut

Alakittilä tukeutuu kirkonkylän julkisiin ja kaupallisiin palveluihin. Alakittilässä harjoitellaan maataloutta ja kyläkuvassa on avoimia peltoalueita. Alakittilässä on myös hevostila. Alakittilässä toimii pesula, kaksi autokorjaamoa sekä kaksi liikennöinti- ja kuljetusalan yrityksiä.

Poronhoitoalue

Kittilän taajama sijoittuu poronhoitoalueelle ja porot näkyvät ajoittain Kittilän kirkonkylän kyläkuvassa. Keskustan lähialueella Ounasjoen länsipuolella toimii Alakylän paliskunta ja itäpuolella Kuivasalmen paliskunta. Alakylän paliskunnan alueella, Kittilän keskustan luoteispuolella, on kaksi porotarhaa, joihin kerätään poroja talveksi. Porotarhojen eteläpuolelle, keskustan länsisivulle sijoittuu merkittävä alkutalven porolaidun. Syksyisin Alakylän paliskunnan porot laiduntavat laajemmalla, Paartoselän, Honkavaaran ja Isovaaran muodostamalla alueella. Keskustaajaman lähialueella ei ole poronhoidon osalta merkitystä Kuivasalmen paliskunnan alueille.

Kuva 39. Kylänäkymä.

3.12 Suunnittelutilanne

3.12.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT)

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Alueidenkäyttötavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Valtioneuvoston päätös uudistetuista valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteista on tullut voimaan 1.4.2018 ja koskevat seuraavia kokonaisuuksia:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

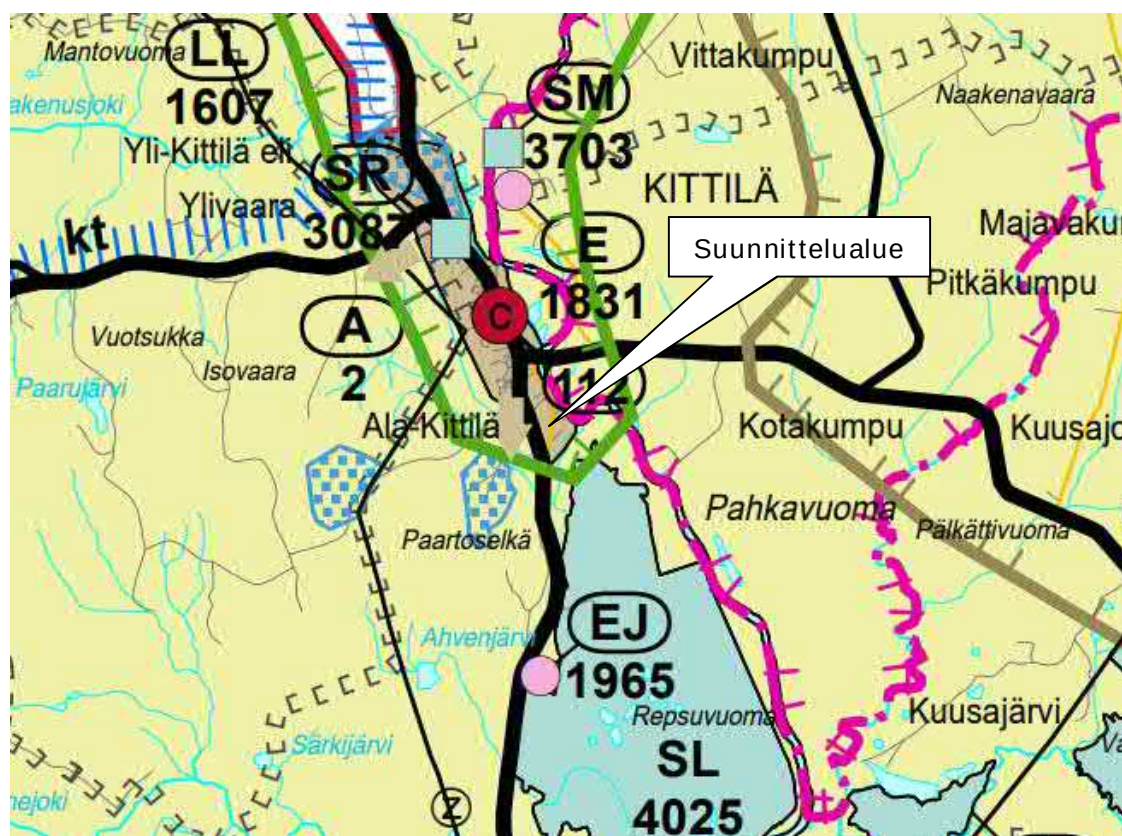
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet välittyvät kaavoitukseen maakuntakaavan ja osayleiskaavan kautta.

3.12.2 Maakuntakaava

Asemakaavan suunnittelualue on Tunturi-Lapin maakuntakaavan alueella. Ympäristöministeriö vahvisti maakuntakaavan 23.6.2010. Korkein hallinto-oikeus on hylännyt Tunturi-Lapin maakuntakaavasta tehdyt valitukset 16.5.2012.

Maakuntakaavassa suunnittelualue on osoitettu taajamatoimintojen alueeksi (A 2 Kittilä). Alue sisältyy matkailun vetovoima-alueeseen (mv 8411, vihreä raja, Levi-Ylläs-Olos-Pallas-Hetta matkailun vetovoima-alue). Alakittilä on taajamatoimintojen laajenemissuunta etelään (ruskea nuoli).

Kuva 40. Suunnittelualueiden sijainti Tunturi-Lapin maakuntakaavassa. (Lapin liitto)

A Taajamatoimintojen alue

Merkinnällä osoitetaan asumiseen ja muille taajamatoiminnoille, kuten keskustatoiminnoille, palveluille ja teollisuudelle rakentamisaluetta, pääväylillä pienempiä liikenneväyläalueita, virkistys- ja puistoalueita sekä erityisalueita.

→ Taajamatoimintojen laajenemissuunta

Merkinnällä osoitetaan taajamien yhdyskuntarakenteen kehittämisen kannalta tavoiteltavat päälaajenemissuunnat.

Yhdyskuntatarkentamisen laajenemista suunniteltaessa tulee turvata alueen liikenteelliset ja yhdyskuntateknisen huollon edellytykset.

7.12.2021

Alakittilän asemakaava

Merkintä:	A 2	Kunta: KITTILÄ
Päiväys:	20.3.2009	
Alueen nimi:	KITTILÄ	
Sijainti ja kuvaus:	Kittilän kirkonkylän taajama-alue, sijoittuu kapeahkolle vyöhykkeelle kantatie 79:n molemmin puolin. Idässä taajamaa rajaa Ounasjoki ja lännessä suoalueet. Lähes koko taajama-alueella on asemakaava.	
Varausperuste:	Kunnan keskustaajama	
Kehittämisperiaate:	Taajamaa kehitettäessä otetaan huomioon lisääntyvästä liikenteestä aiheutuvat haitat ja pyritään turvaamaan liikenteen sujuvuus ja turvallisuus. Lisärakentaminen sijoitetaan mahdollisuuksien mukaan nykyiselle asemakaava-alueelle tai sen välittömään yhteyteen. Varaudutaan myös taajaman laajenemiseen.	

Matkailun vetovoima-alue, matkailun ja virkistyskehtämisen kohdealue

Merkinnällä osoitetaan matkailun ja virkistyskehtämisen vyöhykkeitä, joihin kohdistuu alueidenkäytöllisiä kehtämistarpeita ja niiden yhteensovittamista.

Aluetta tulee kehtää matkailukeskusten, maaseutumatkailun, palvelujen ja reitistöjen yhteistoiminnallisenä kokonaisuutena alueen pääkäyttötarkoitusten kanssa yhteen sopivalla tavalla.

Merkintä:	mv 8411	Kunta: KITTILÄ, KOLARI, MUONIO
Päiväys:	20.3.2009	
Alueen nimi:	LEVI –YLLÄS –OLOS –PALLAS-HETTA	
Sijainti ja kuvaus:	Vyöhyke käsittää Levin, Ylläksen ja Oloksen matkailukeskukset lähialueineen, sisältäen Ylläs-Pallas kansallispuiston virkistysvyöhykkeitä, Pallaksen ja Lainion matkailupalveluiden alueet sekä Enontekiön, Kittilän ja Muonion kuntakeskukset ja Raattaman, Könkään ja Kurtakon kylät.	
Varausperuste:	Kansainvälisesti merkittävä matkailualue.	
Kehittämisperiaate:	Kehitetään kokonaisuuden matkailullista vetovoimaisuutta. Erityisesti kehitetään matkailukeskusten ja alueella toimivien matkailupalveluyritysten yhteistyötä.	

3.12.3 Yleiskaava

Asemakaavan suunnittelualueella on voimassa Kittilän kirkonkylän osayleiskaava. Yleiskaavan tavoitteena oli luoda Kittilän kirkonkylän alueelle lisää tontteja asuin-, liike- ja teollisuuden tarpeisiin sekä selvittää tulvasuojelun tilanne. Kittilän kunnanvaltuusto on kokouksessaan 26.3.2012 § 7 hyväksynyt Kittilän kirkonkylän osayleiskaavan. Kittilän kirkonkylän osayleiskaavaehdotuksen hyväksymistä koskeva pöytäkirja on tarkastettu 18.6.2012. Kittilän kirkonkylän osayleiskaava on saanut lainvoiman KHO:n päätöksellä 13.3.2015/731 ja on kuulutettu voimaan 18.3.2015.

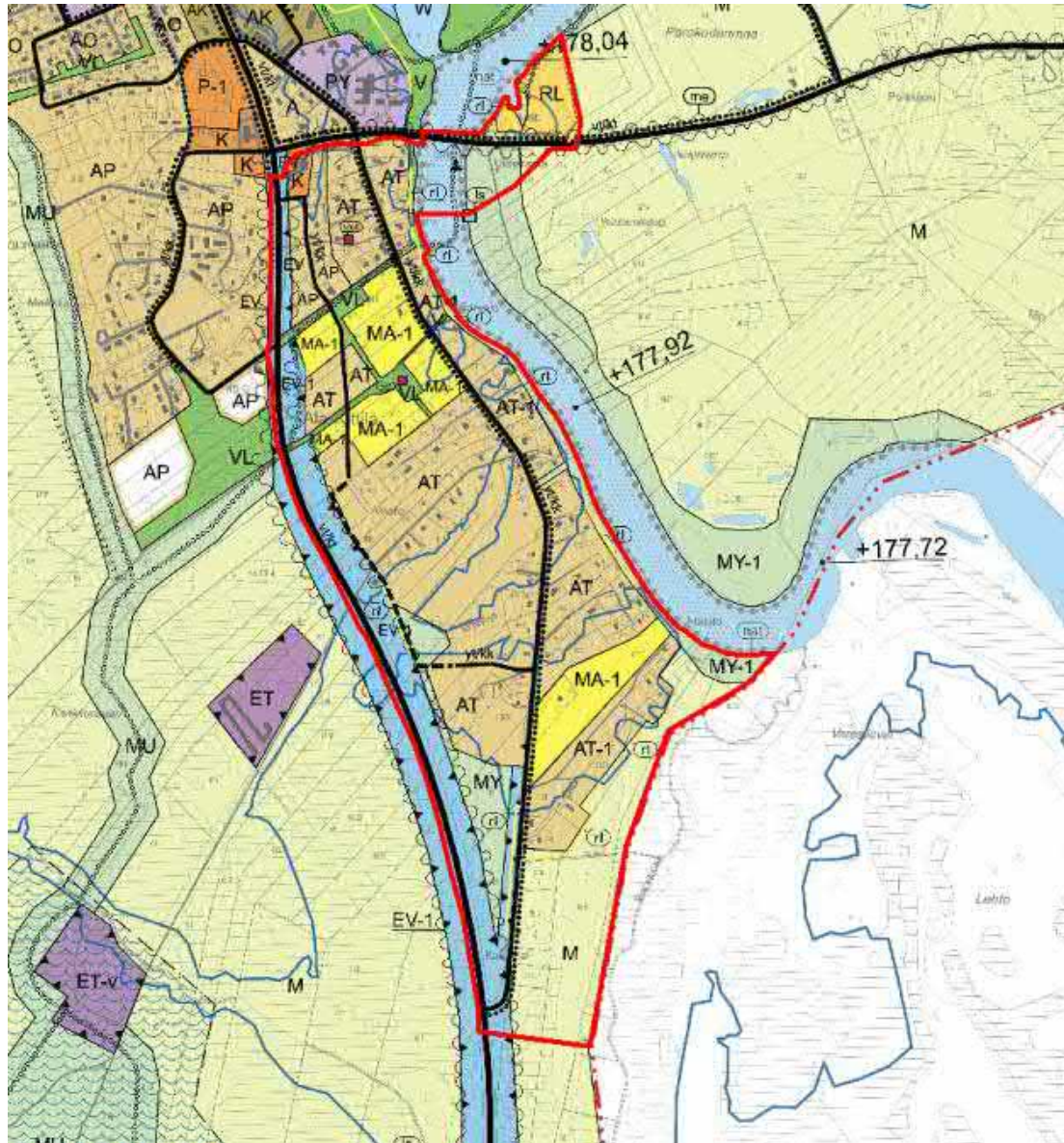
Suunnittelualueelle on osoitettu kyläaluetta (AT, AT-1), kaupallisten palvelujen alue (K), leirintäalue (RL), lähivirkistysaluetta (VL), kylän maisemalle arvokasta avointa osa-aluetta (MA-1), maa- ja metsätalousvaltaisia alueita (M, MY, MY-1). Lisäksi on osoitettu ohjeellisen kokoojatien sijainti, ohjeellisen tulvapenkereen sijainti, ulkoilureittiä ja kehtämisen liikenteen reittiä.

Rovaniementien (kt79) varrelle on osoitettu suojaviheraluetta (EV) ja melualuemerkintä (me) jonka sisäpuolella liikennemelu ylittää 55 dB.

Suunnittelualueen suojelukohteet (paikallisesti arvokkaat):

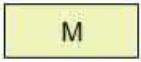
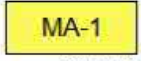
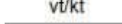
srp	Miljöölle arvokas rakennus. Suojeltu rakennus, jota ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä. Purkamiselle tulee hakea MRL 127 §:n mukainen lupa.
sr	Suojeltu rakennus MRL 41.2§ perusteella
- Vanha-Anttila (srp5)
 - Luukinan hautausmaa (sr2)

Osayleiskaavassa rakennettavaksi tarkoitetut alueet sisältäen kyläalueet on tarkoitettu toteuttavaksi asemakaavalla.

Kuva 41. Suunnittelualueen sijainti osayleiskaavassa (punainen viiva).

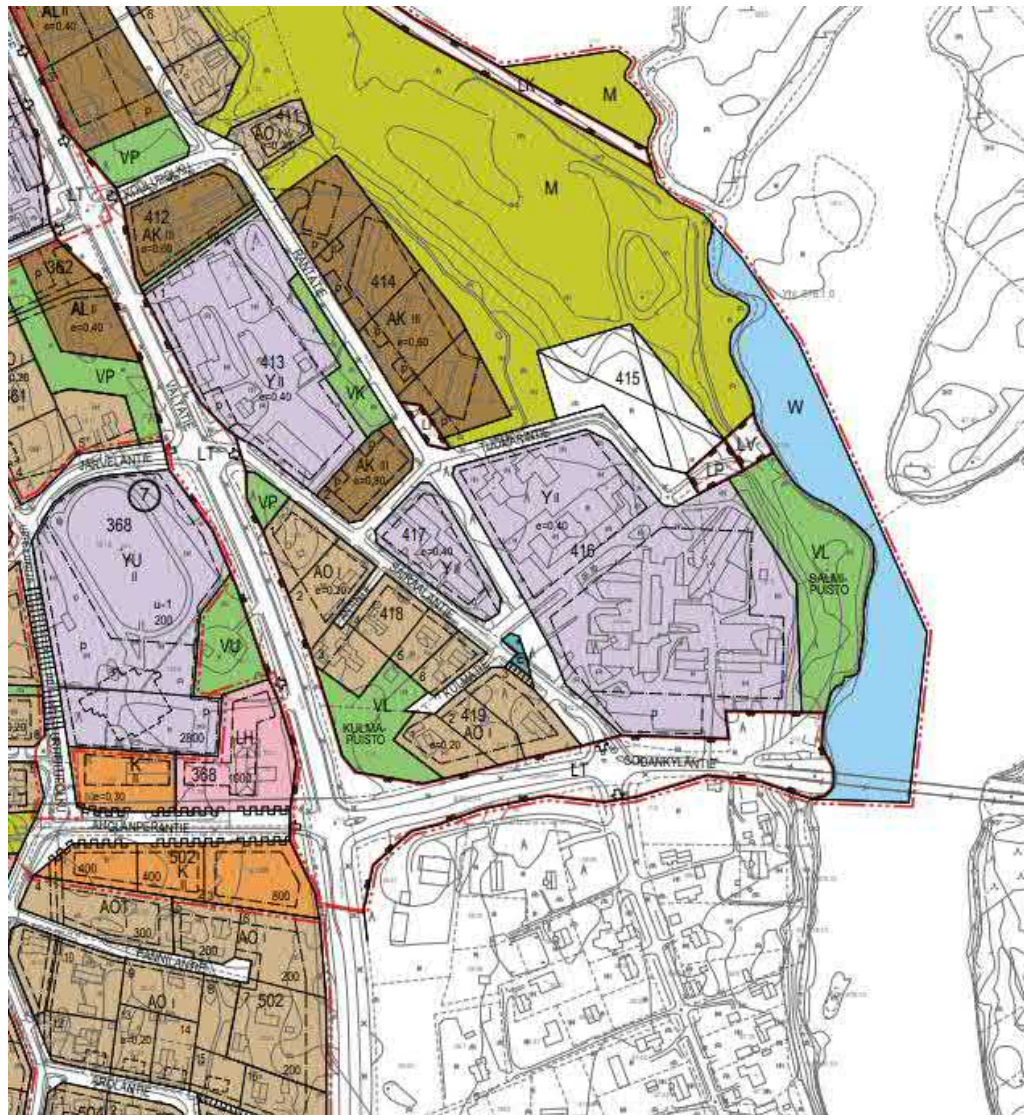
AP	PIENTALOVALTAINEN ASUNTOALUE
AT	KYLÄALUE. RAKENTAMINEN TULEE TOTEUTTAA PIENTALOIN KÄYTTÄMÄLLÄ HARJAKATTOA. ALUEELLE SAA SIIJOITTAA KOTIELÄINRAKENNUKSIA, KAUPALLISIA PUUTARHA- / VIILJELY-ALUEITA, HARJOITAA MATKAILU- JA VIRKISTYSPALVELUJA. ALUEELLE EI SAA RAKENTAA LOMAKYLIÄ.
AT-1	KYLÄALUE, JOLLA RAKENTAMINEN NOUDATTAA PERINTEITÄ JA PÄÄASIALLISENA JULKISIVUMATERIAALINA KÄYTETÄÄN PUUTA, KATTOMUOTONA HARJAKATTOA JA RAKENTAMISTAPANA PERINTEISTÄ PIHAPIIRIN MUODOSTAMISTA. ALUEELLE TULEE JÄTTÄÄ ASEMAKAAVOITETTAESSA AVOIMIA NÄKYMÄ. ALUEELLE SAA SIIJOITTAA KOTIELÄINRAKENNUKSIA, KAUPALLISIA PUUTARHA-/VIILJELYALUEITA, HARJOITAA MATKAILU- JA VIRKISTYSPALVELUJA. ALUEELLE EI SAA RAKENTAA LOMAKYLIÄ.

	KAUPALLISTEN PALVELUJEN ALUE.
	LÄHIVIRKISTYSALUE.
	LEIRINTÄALUE.
	SUOJAVIHERALUE.
	SUOJAVIHERALUE.
KUVAUS:	ERI-IKÄISTÄ PUUSTOA SISÄLTÄVÄ LUONNONTILAISEN KALTAINEN TIENVARSIVYÖHYKE.
MÄÄRÄYS:	ALUEELLA ON VOIMASSA MRL 43.2 § TOIMENPIDERAJOITUS: MAISEMAA MUUTTAVIA TOIMENPITEITÄ, KUTEN AVOHAKKUUTA SEKÄ MAANMUOKKAUSMENETELMINÄ AURAUSTA JA ÄESTYSTÄ EI SAA SUORITTA A ILMAN MRL 128 §:SSÄ TARKOITETTUA LUPAA.
OHJE:	METSÄNHOITO TULEE SUORITTA A NOUDATTAEN LEVIN MAISEMANHOITOSUUNNITELMASSA ALUEELLE ANNETTUJA OHJEITA JA SUOSITUKSIA.
	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE.
	KYLÄN MAISEMALLE ARVOKAS AVOIN OSA-ALUE.
KUVAUS:	ALUE ON AVOINTA PELTOA JOKA, KYLÄMAISEMAN KANNALTA ARVOKAS.
MÄÄRÄYS:	ALUE ON KAAVOITETTAVA AVOIMIA NÄKYMÄ SÄILYTTÄEN.
OHJE:	ALUETTA EI TULE JÄTTÄÄ VESOITTUMAAN. SUOSITELTAVIA KÄYTTÖMUOTOJA OVAT ASUMISEEN LIITTYVÄ T PALVELUYRITYKSET ESIM. PONITALLIT, PIENELÄINTILAT, JNE. ALUEELLE EI TULE RAKENTAA LOMAKYLIÄ.
	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA.
	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, KYLÄN VESISTÖRANTA, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA.
KUVAUS:	KYLÄKUVAN SÄILYMISEN KANNALTA LUONNONMUKAISET RANTAVALLIT JA TULVANIITYT, SEKÄ MAA- JA METSÄTALOUTEEN LIITTYVÄ T KOHTEET KUTEN RANTAPELLO T, VENEVALKAMAT JA PUUTAVARAN UUITTOON LIITTYVÄ T KOHTEET.
MÄÄRÄYS:	ALUETTA TULEE HOITAA MONIKÄYTÖN KANNALTA ERITYISENÄ KOHTEENA. ALUEELLA ON VOIMASSA MRL 43.2 § TOIMENPIDERAJOITUS: MAISEMAKUVAA MERKITTÄVÄSTI HEIKENTÄVÄÄ TOIMENPIDETTÄ EI SAA SUORITTA A ILMAN MRL 128 §:SSÄ TARKOITETTUA LUPAA. KAIVAMINEN JA LOUHIMINEN ON KIELLETTY.
OHJE:	ALUEELLA SUORITETTAVIA TOIMENPITEITÄ SUUNNITELTAESSA TULEE ERITYISESTI KIINNITTÄÄ HUOMIOTA KYLÄMAISEMAN KULTTUURIHISTORIAALLISTEN ARVOJEN SÄILYMISEEN.
	OHJEELLINEN KOKOOJATJEN PAIKKA.
	SEUTUTIE/PÄÄKATU.
	ULKOILUREITTI.
	MOOTTORIKELKKAILUREITTI.
	OHJEELLINEN TULVAPENGER, PENKEREEN SIAINTI ON OHJEELLINEN JA SEN LOPULLINEN PAIKKA RATKAISTAAN ASEMAKAAVAN YHTEYDESSÄ.
	VALTATIE/KANTATIE.
	YHDYSTIE/KOKOOJAKATU.
	KEVYEN LIIKENTEN REITTI.

- HQ 1/100 TULVAMALLILASKENNAN MUKAISEN TULVA-ALUEEN RAJA KESKIMÄÄRIN KERRAN 100 VUODESSA TOISTUVALLE TULVALLE (HW 1/100).
- **+177,92** HQ 1/100 TULVAMALLILASKENNAN MUKAINEN TULVAKORKEUS (KESKIMÄÄRIN KERRAN 100 VUODESSA TOISTUVA TULVAKORKEUS HW 1/100 N60- KORKEUSJÄRJESTELMÄSSÄ).
- ALAVILLE ALUEILLE RAKENNETTAESSA TULEE HUOMIOIDA TULVA- JA KOSTEUSVAHINKOJEN VAARA. KOSTEUDALLE ALTTIIT RAKENNUSOSAT ON SIOJITETTAVA VÄHINTÄÄN 0,3 M YLEMMÄKSI KUIN KERRAN 100 VUODESSA LASKETTU TULVAKORKEUS (HW 1/100), ELLEIVÄT KAAVAN HYVÄKSYMISEN JÄLKEEN VALMISTUVAT SELVITYKSET MUUTA OSOITA, TAikka RAKENNUSLUVAN MYÖNTÄVÄ VIRANOMAINEN EI OLOSUhteISTA JOHTUEN VAADI RAKENNUSTA SIOJITETTAVAKSI KORKEAMMALLE.
- MIKÄLI EM. TULVAKORKEUS ON JOSKUS YLITETTY (ESIM. JÄÄPATOTULVA), ON TÄMÄ KORKEAMPI KORKEUS OTETTAVA MÄÄRÄÄVÄKSI KORKEUDEKSI ALIMPIA RAKENTAMISKORKEUKSIA MÄÄRITETTÄESSÄ.

3.12.4 Asemakaava

Suunnittelualue rajautuu pohjoisessa Kirkonkylän asemakaavaan.

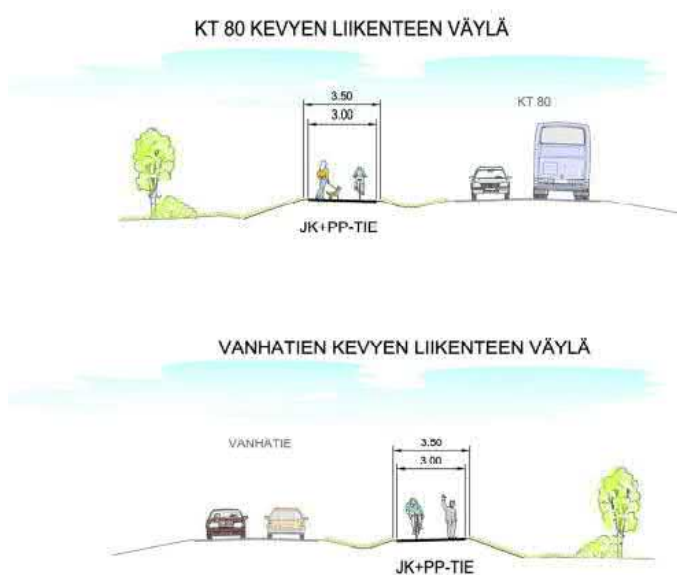
Kuva 42. Ote voimassa olevasta asemakaavasta, Kittilän ajantasa-ase-makaavasta.

3.13 Kt79 Kittilän keskustan kohdalla, yleissuunnitelman päivitys 2009

Tiehallinto on päivittänyt yleissuunnitelman kantatiestä 79 Kittilän keskustan kohdalla vuonna 2009. Alakittilän alueelle suunnitellaan kevyen liikenteen reittiä Vanhatietä pitkin (~2,3 km). Sodankyläntien ja Rovaniementien risteykselle suunnitellaan kiertoliittymää ja pyöräilyteitä. Lapin ELY-keskus aloittaa kantatie 79 rakennussuunnittelun Kittilän keskustan kohdalla vuonna 2020. Alakittilän kevyen liikenteen väylän suunnittelua ei ole aloitettu. Toteutuessaan, kevyen liikenteen liikkumisolosuhteet ja liikenneturvallisuus paranevat huomattavasti.

Kuva 43. Ote kt79 yleissuunnitelmasta, Rovaniementien ja Sodankyläntien risteysalueen kiertoliittymä (vas) ja Alakittilän Vanhatien varrelle suunnitella oleva kevyen liikenteen väylä (oik).

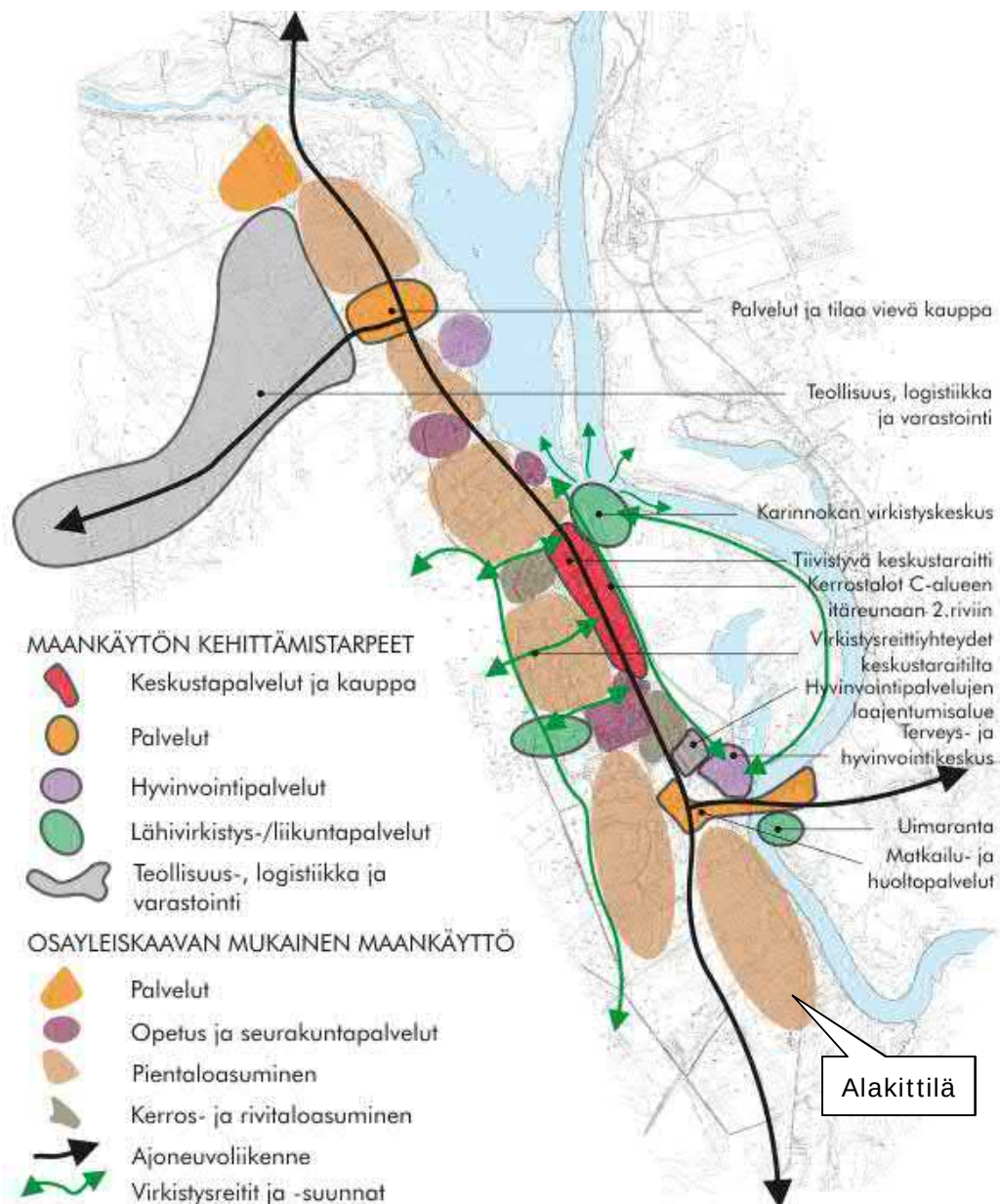

Kuva 44. Ote kt 79 yleissuunnitelmasta, peruspoikkileikkaukset Sodankyläntien ja Vanhatien kohdalta.

3.14 Kittilän kyläilmeen kehittämissuunnitelma 2019

Kirkonkylän asemakaavan tarkistuksen ja laajennuksen pohjatyöksi on laadittu Kittilän kirkonkylän kyläilmeen, viihtyisyyden, vetovoiman ja toiminnallisuuden kehittämisen raportti (Sitowise/Arkkitehtitoimisto Jarmo Lokio Oy, 2019). Suunnittelutyön tavoitteena on ollut ideoida ja suunnitella Kittilän kirkonkylän keskeisimpiä alueita siten, että ne lisäävät alueen viihtyisyyttä ja vetovoimaisuutta alueen asukkaiden ja matkailijoiden näkökulmasta.

Kehittämissuunnitelmassa on pääosin keskitytty Kittilän kirkonkylän alueeseen. Alakittilän alueelle on osoitettu pientaloasumista ja Sodankyläntien varteen palveluja.

Kuva 45. Maankäytön yleissuunnitelma (Sitowise 2019)

Kuva 46. Viheralueiden yleissuunnitelman pääperiaatteet (Sitowise 2019).

3.15 Pohjakartta

Alueelle on laadittu vuonna 2012 pohjakartta, jonka Maanmittauslaitos on hyväksynyt 7.5.2013 kaavan pohjakartaksi MML 15/621/2013.

3.16 Rakennusjärjestys

Kittilän kunnan rakennusjärjestys (Kittilän kunnan rakennusjärjestyssääntö) on astunut voimaan 31.5.2002.

3.17 Maanomistus

Asemakaavamuutoksen kohteena oleva alue on pääosin yksityisten maanomistajien omistuksessa. Maantien 19875 (Vanhatie) liikennealue on valtion omistuksessa. Kunta omistaa muutama kiinteistö sekä uimarannan ja leirintäalueen alueet.

ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 Asemakaavan suunnittelun tarve

Vuonna 2019 laaditun Kittilän kirkonkylän kyläilmeen, viihtyisyyden, vetovoiman ja toiminnallisuuden kehittämissuunnitelman tavoitteiden toteuttamista osoittaa kirkonkylän taajaman laajennus Alakittilän alueelle.

Vuonna 2009 laadittu kantatie 79 yleissuunnitelman päivittämisen tavoite on kevyen liikenteen väylän rakentaminen Alakittilään Vanhatien varrelle. Riittävän leveä liikennealue varmistetaan laatimalla asemakaavaa.

4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Kaavoituskatsauksessa 2019 on mainittu, että Kittilän kunta käynnistää Alakittilän alueen asemakaavan laadinnan alueella olevan rakennuspaineen vuoksi.

4.3 Osallistuminen ja yhteistyö

4.3.1 Osalliset

Maanomistajat ja asukkaat:

- Alueen ja sen lähiympäristön maanomistajat ja asukkaat (valtio, yksityiset, yhteisö)
- Alakylän paliskunta

Yhdyskuntatekniikka:

- Kittilän Aluelämpö Oy
- Kittilän Vesiosuuskunta
- Rovakaira Oy

Kunnan hallintokunnat:

- Rakennus- ja ympäristölautakunta

Viranomaiset:

- Kittilän kunta
- Lapin ELY-keskus; Ympäristö- ja luonnonvarat, Liikenne ja infrastruktuuri
- Lapin Liitto
- Lapin pelastuslaitos
- Lapin maakuntamuseo
- Museovirasto

4.3.2 Vireilletulo

Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen vireilletulosta on kuulutettu kunnan internetsivuilla, ilmoitustaululla ja Kittilä-lehdessä 4.3.2020.

4.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenetelyt

Kaavan vireille tulosta ja hankkeen etenemisestä kaikissa tiedotusvaiheissa tiedotetaan kunnan ilmoitustaululla ja Kittilä-lehdessä, kunnan Internet-sivuilla osoitteessa www.kittila.fi sekä kirjeitse kaavoitettavan alueen ja siihen rajoittuvien alueiden maanomistajille. Kuulutukset Kittilä-lehdessä ovat:

- kuulutus vireilletulosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillapidosta

- kuulutus valmisteluaineiston (kaavaluonnoksen) nähtävilläpidosta
- kuulutus ehdotusvaiheen nähtävilläpidosta
- kuulutus asemakaavamuutoksen voimaantulosta

Osallisille ja kunnan jäsenille varataan mahdollisuus tutustua kaava-aineistoon asettamalla kaava-aineisto julkisesti nähtäville Kittilän kunnan tekniselle osastolle sekä internetsivulle osoitteeseen www.kittila.fi, hakupolku: Kaavat ja kiinteistöt > Vireillä olevat kaavat.

- Aloitusvaihe: Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on pidetty julkisesti nähtävillä 3.5. – 4.6.2018. Osallisilla ja kunnan jäsenillä on MRL:n 64 § 2 mom:n mukaisesti mahdollisuus esittää ELY-keskukselle neuvottelun käymistä OAS:n riittävydestä ennen kaavaehdotuksen nähtäville asettamista.
- Valmisteluvaihe: Maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA 30 §) mukainen kuuleminen: Kaavan valmisteluaineisto (kaavaluonnos) asetetaan nähtäville. Osallisilla ja kunnan jäsenillä on mahdollisuus lausua mielipiteensä kaavaluonnoksesta.
- Ehdotusvaihe: Maankäyttö- ja rakennuslain (65 §) mukaisesti kaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville. Osallisilla ja kunnan jäsenillä on mahdollisuus tehdä muistutus kaavaehdotuksesta.
- Hyväksymisvaihe: Kunnanhallituksen käsittely ja kunnanvaltuuston hyväksyminen.

4.3.4 Viranomaisyhteistyö

Viranomaisneuvottelut on pidetty 14.4.2020 (videokokous).

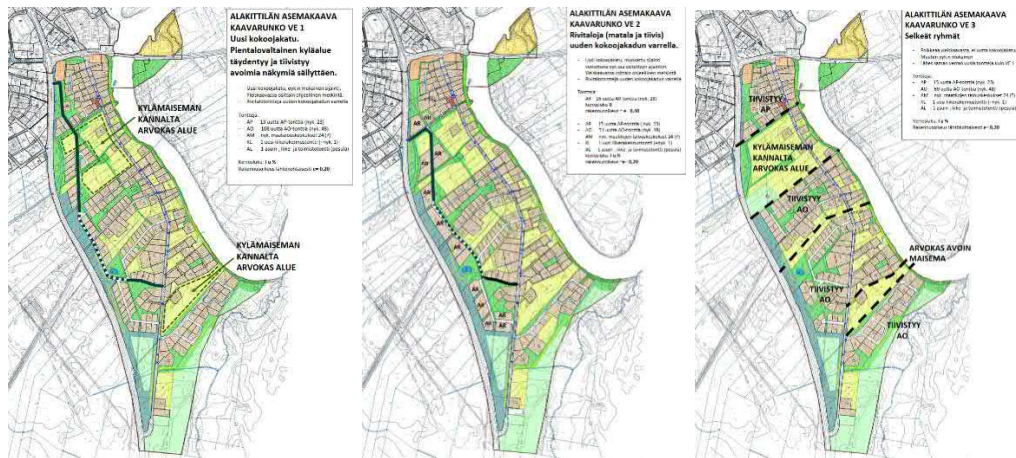
Viranomaisilta pyydetään lausunnot kaavan valmisteluaineistosta ja ehdotuksesta.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukainen neuvottelu ELY-keskuksen ja muiden viranomaisten kanssa (viranomaisneuvottelut) tai kaavaneuvottelut ELY-keskuksen kanssa pidetään tarvittaessa.

4.4 Suunnittelun tavoitteet

Suunnittelun tavoitteena on mahdollistaa alueen kehittämistä osayleiskaavan tavoitteiden (2012) mukaisesti.

4.5 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

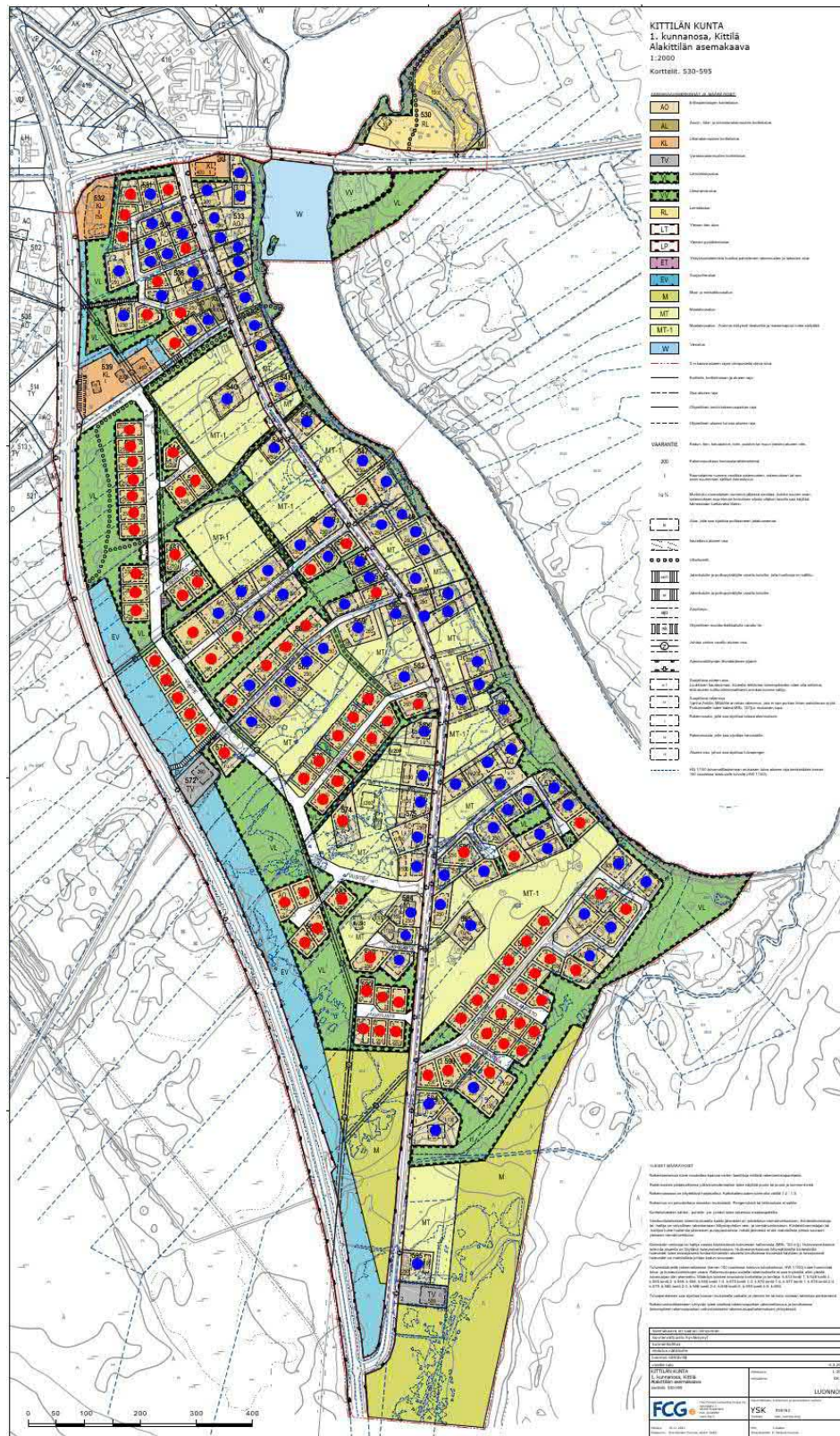
Kuva 47. Vaihtoehdot

Osayleiskaava ohjaa vahvasti asemakaavan laadintaa. Osayleiskaavassa rakennettavaksi tarkoitetut alueet sisältäen kyläalueet on tarkoitettu toteuttavaksi asemakaavalla.

Asemakaavaratkaisusta on laadittu kolme vaihtoehtoista alustavaa kaavarunkoa. Vaihtoehdot tulkitsevat vähän eri tavalla osayleiskaavan yleispiirteisiä tavoitteita (mm. uuden kokoojakadun tarkennettu sijainti, kortteli- ja tonttijako ja katuverkosto). Vaihtoehtoja on käsitelty Kittilän kaavatoimikunnan kokouksessa. Kommentoinnin jälkeen esitettiin jatkosuunnittelun pohjaksi.

- Pientalovaltainen, matala, perinteinen mittakaava tulee säilyttää.
- Nykyinen asuinpaikkamäärää noin tuplaantuu.
- Kylämaiseman kannalta arvokkaimmat avoimet peltoalueet ja näkymät tulee säilyttää.
- Hyödynnetään nykyistä katuverkostoa mahdollisimman paljon.
- Uusi kokoojkatu sijoitetaan rinnakkain voimalinjan kanssa. Pohjoinen liittymä Rovaniementiehen siirretään etelään kauemmaksi kt79 ja kt80 risteyksestä, johon on suunnitteilla kiertoliittymä.

ASEMAKAAVAN KUVAAUS

Kuva 48. Asemakaavaluonnos, nykyiset asuinrakennuspaikat (siniset pallot) uudet rakennuspaikat (punaiset pallot).

5.1 Asemakaavan yleiskuvaus

Alakittilän asemakaavan laadinta koskee harvasti rakennettua kyläaluetta kirkonkylän eteläpuolella. Suunnittelualueella on viljelyalueita ja metsikköjä. Osa suunnittelualueesta sijoittuu tulvariskialueelle. Suunnittelualue rajoittuu pohjoisessa kirkonkylän asemakaava-alueeseen.

Asemakaavan laadinnalla mahdollistetaan alueen kehittämistä osayleiskaavan (2012) tavoitteiden mukaisesti.

Asemakaavan laadinnalla muodostuu yhteensä 65 korttelia, numerot 530-595.

Korttelialueet

Valtaosa aluevarauksista on erillispientalojen kortteleita (AO), 93 tonttia olemassa olevia rakennuspaikkoja varten ja 102 tonttia uusia rakennuspaikkoja varten. Alakittilän asuinpaikkojen määrä noin tuplaantuu.

Asemakaavan laadinnalla muodostuu yksi asuin-, liike- ja toimistorakennusten tontti (AL), jossa tällä hetkellä toimii pesula. Tulevaisuudessa tontille voidaan sijoittaa asuntoja, toimistotiloja ja/tai liiketiloja. Tontin sijainti Vanhatien varrella on suotuista esim. myymälälle.

Asemakaavan laadinnalla muodostuu yhteensä kolme liikerakennusten tonttia (KL).

- Rovaniementien ja Sodankyläntien risteyksessä muodostuu yksi KL-tontti. Tontilla toimii autokorjaamo ja -maalaamo. Asemakaavan laadinnalla mahdollistetaan uusi liittymä Rovaniementieltä (Kt 79), joka korvaa nykyisen Vanhatieltä lähtevän liittymän (Ryttytie).
- Kuljetusfirman käytössä olevalle alueelle Rovaniementien (Kt 79) varrella muodostuu toinen KL-tontti. Rakennusoikeutta ja rakennusalat merkitään vain olemassa oleville halleille ja rakennusala polttoaineen jakelupisteelle (pj).
- Sodankyläntien (Kt 80) varrelle muodostuu uusi liikerakennusten tontti Kittilän kehittämissuunnitelman tavoitteiden mukaisesti, tonttiliittymä on Vanhatieltä (maantie 19875).

Asemakaavan laadinnalla muodostuu kaksi varastorakennusten tonttia (TV). Molemmilla on toimiva yritys. Rakennusalat ja rakennusoikeudet merkitään olemassa olevien hallien mukaan.

Virkistys

Asemakaavan laadinnalla muodostuu leirintäalueen korttelialue (RL) nykyiselle leirintäalueelle. Ranta-alue merkitään lähivirkistysalueeksi (VL) ja siihen merkitään rantaa pitkin kulkeva ulkoilureitti.

Asemakaavan laadinnalla muodostuu uimarannan aluetta (VV) nykyiselle uimarannan alueelle. VV-alue on rajattu niin, että Kittilän kehittämissuunnitelman uimarannan idealuonnos voidaan toteuttaa ja liittymä Sodankyläntieltä (Kt 80) parantaa. Uimarannan lähialue on merkitty lähivirkistysalueeksi (VL).

Asemakaavan laadinnalla muodostuu lähivirkistysaluetta (VL) pääosin asuinkortteleiden yhteyteen.

Ounasjoen ranta on merkitty lähivirkistysalueeksi ja siihen on merkitty muutama alueen osia, johon saa sijoittaa tulvapenkereitä. Sijainti ja rajausta perustuvat tulvaselvityskartan yleissuunnitelmaan.

Olemassa oleva itä-länsisuuntainen ulkoilureitti on merkitty asemakaavaan. Linjaus muuttuu hieman nykyisestä.

VL-alueet on merkitty peltoalueiden jakamina kaistoina muodostaen verkostoa osayleiskaavan tavoitteiden mukaan. Kaistoja pitkin on asemakaavassa merkitty ohjeelliset polut. Polut risteytyvät vanhan Luukkinan hautausmaan kohdassa, joka on merkitty kulttuuriympäristön suojelukohteeksi. Kohde on kehitettävissä Alakittilän historiasta kertovaksi käyntikohteeksi. Kaavaan on merkitty kaksi pientä yleisen pysäköinnin aluevarausta palvelemaan polkujen käyttäjiä.

Liikenne

Rovaniementie (Kt 79) ja Vanhatie (maantie 19875) merkitään yleiseksi tieksi (LT). Vanhatien liikennealue levenee niin, että siihen mahtuu rakentamaan kevyen liikenteen väylän Tiehallinnon yleissuunnitelman tavoitteen (2009) mukaisesti.

Asemakaavan laadinnalla muodostuu katualuetta, joka mahdollistaa uuden kokoojakadun ja uusien katujen rakentamisen. Kokoojakadun aluevarauksen leveys on noin 20 metriä, mikä mahdollistaa kevyen liikenteen väylän rakentamisen ajotien rinnalle. Katujen aluevarausten leveys on noin 12 metriä. Nykyiset tiet merkitään asemakaavaan katualueeksi. Asemakaavoitus mahdollistaa katualueiden siirron kunnan omistukseen ja kunnossapitovastuulle.

Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu/tie (pp) on merkitty Uusitieltä Rovaniementielle kohdassa, jossa on linja-autopysäkki. Toinen on merkitty Anttilantieltä Rovaniementielle kohdassa, jossa sen voi yhdistää Rovaniementielle suunniteltuun kevyen liikenteen väylään (Kt 79 yleissuunnitelma).

Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu/tie, jolla huoltoajo on sallittu (pp/h) on merkitty Tuulentielle, Latotielle ja Uusisalmentielle, tarkoituksena estää häiritsevää läpiajoliikennettä.

Asemakaavan laadinnalla muodostuu kaksi yleistä pysäköintialuetta (LP) yksi Vanhatien varrelle ja toinen Uusitien varrelle. Niiden tarkoitus on mahdollistaa pysäköintiä niille, jotka haluavat tutustua Luukkinan hautausmaahan. Polku hautausmaalle on merkitty ohjeellisena asemakaavaan. Yleinen pysähtymispaikka puuttuu nykyiseltä Vanhantieltä.

Maa- ja metsätalous

Nykyiset pellot merkitään pääosin maatalousalueeksi (MT). Kylämaiseman kannalta arvokkaita avoimia pelloja merkitään maatalousalueeksi, jossa avoimia näkymiä tiealueelta ja maisemapuut tulee säilyttää (MT-1). Merkintä perustuu osayleiskaavan vastaavaan merkintään.

Metsäiset alueet suunnittelualueen eteläosassa merkitään maa- ja metsätalousalueeksi (M).

Kulttuuriympäristöt

Alakittilässä tunnetaan kaksi paikallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristökohdetta.

- Vanha Anttila merkitään suojeltavaksi rakennukseksi (sr) ja määräyksenä: Miljöölle arvokas rakennus, jota ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä. Purkamiselle tulee hakea MRL 127§:n mukainen lupa.
- Luukkinan hautausmaa merkitään suojeltavaksi alueen osaksi (s-1) ja määräyksenä: Alueella tehtävien toimenpiteiden tulee olla sellaisia, että alueen kulttuurihistoriallisesti arvokas luonne säilyy.

Suositus:

Suosituksena on, että hautausmaata kehitetään Alakittilän historiasta kertovaksi käyntikohteeksi suhteellisen pienillä toimenpiteillä; alueelle johtavan reitin kunnostus ja virallistaminen, hautausmaan aluskasvillisuuden raivaaminen kävelypolun tieltä, Alakittilän ja hautausmaan historiasta kertovat infotaulut, penkki. Kaavaan on merkitty kaksi pientä yleisen pysäköinnin aluevarausta, yksi Vanhatien varrella ja yksi Uusitien varrella, palvelemaan kävijöitä.

Tulva

Tulvariski on huomioitu asemakaavassa merkitsemällä informatiivisena asiana HQ 1/100 tulvamallilaskennan mukaisen tulva-alueen raja keskimäärin kerran 100 vuodessa toistuvalla tulvalla (HW 1/100) ja yleismääräyksellä, jonka mukaan Tulvariskialueille rakennettaessa (HW 1/100) tulee huomioida tulva- ja kosteusvahinkojen vaara. Rakennushankkeeseen ryhtyvän tulee osoittaa toimenpiteet tulvasuojelun järjestämiseksi rakennuslupahakemuksen yhteydessä. Tulvasuoja tulee toteuttaa ensisijaisesti tulvapenkereellä, mikäli asemakaavassa on osoitettu alueen osa, johon saa sijoittaa tulvapenger rakennuspaikan läheisyydessä. Alueen osia, johon saa sijoittaa tulvapenger (rl) on merkitty muutama Ounasjoen rannalla ja suunnittelualueen eteläosassa Marjalantien asuinryhmän kaakkoispuolella. Asemakaavan tueksi laaditun tulvaselvityskartan mukaan tulvasuoja järjestetään myös korottamalla Vanhatien ja uuden Uusitien tieosia sekä joissakin paikoissa korottamalla rakennuspaikkaa.

Muu

Rovaniementietä pitkin, jossa nopeusrajoitus on 80 km/h merkitään noin 40-60 metriä leveä suojaviheralue (EV) ja kapeampi suojaviheralue lähempänä kirkonkylää, jossa nopeusrajoitus on 50 km/h. Suojaviheralue osoitetaan myös kuljetusfirman käyttämän alueen ympärille vähentääkseen näköhaittoja asuinalueisiin. Istutettavan alueen osa on merkitty saman alueen Rovaniementien puoleiselle reunalle, tarkoituksena parantaa tiemaisemaa.

Rakennusaloja ja rakennusoikeutta merkitään olemassa oleville hevostalleille (hv).

Johtoa varten varattu alueen osa merkitään nykyisiä 20 kV ilmajohtoja varten (z).

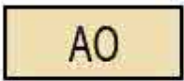
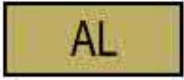
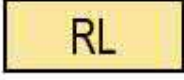
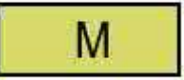
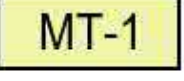
5.2 Mitoitus

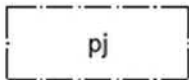
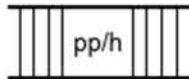
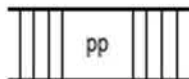
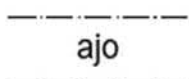
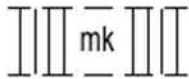
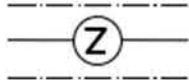
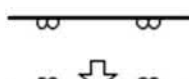
Suunnittelualueen pinta-ala on noin 133 ha.

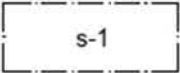
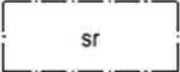
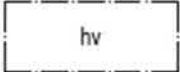
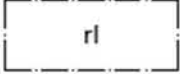
Erillispientalojen tonttia (AO) muodostuu 195 kpl, joista 102 ovat uusia rakennuspaikkoja ja 93 nykyisiä rakennuspaikkoja. Rakennusoikeudet ovat 200 - 350 k-m² tonttikoosta ja rakennusmäärästä riippuen. Sallittu kerrosluku on kaikkialla I u $\frac{3}{4}$. Tämä mahdollistaa kerrosalaan luettavien tilojen sijoittamisen ullakon tasolle (ylittämättä kokonaisrakennusoikeutta).

Täydennetään seurantalomakkeen pinta-ala- ja rakennusoikeustiedoilla.

5.3 Aluevaraukset ja merkinnät

	Erillispientalojen korttelialue.
	Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue.
	Liikerakennusten korttelialue.
	Varastorakennusten korttelialue.
	Lähivirkistysalue.
	Uimaranta-alue.
	Leirintäalue.
	Yleisen tien alue.
	Yleinen pysäköintialue.
	Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue.
	Suojaviheralue.
	Maa- ja metsätalousalue.
	Maatalousalue.
	Maatalousalue. Avoimia näkymiä tiealueilta ja maisemapuut tulee säilyttää.
	Vesialue.

200	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.
I	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.
I u $\frac{3}{4}$	Murtoluku roomalaisen numeron jäljessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta ullakon tasolla saa käyttää kerrosalaan luettavaksi tilaksi.
	Alue, jolle saa sijoittaa polttoaineen jakeluaseman.
	Istutettava alueen osa.
	Ulkoilureitti.
	Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu/tie, jolla huoltoajo on sallittu.
	Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu/tie.
	Ajoyhteys.
	Ohjeellinen moottorikelkkailulle varattu tie.
	Johtoa varten varattu alueen osa.
	Ajoneuvoliittymän likimääräinen sijainti.

	Suojeltava alueen osa. Luukkinan hautausmaa. Alueella tehtävien toimenpiteiden tulee olla sellaisia, että alueen kulttuurihistoriallisesti arvokas luonne säilyy.
	Suojeltava rakennus. Vanha Anttila. Miljöölle arvokas rakennus, jota ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä. Purkamiselle tulee hakea MRL 127§:n mukainen lupa.
	Rakennusala, jolle saa sijoittaa talousrakennuksen.
	Rakennusala, jolle saa sijoittaa hevostallin.
	Alueen osa, johon saa sijoittaa tulvapenger.
	HQ 1/100 tulvamallilaskennan mukaisen tulva-alueen raja keskimäärin kerran 100 vuodessa toistuvalla tulvalla (HW 1/100).

YLEISET MÄÄRÄYKSET

Rakentamisessa tulee noudattaa kaavaa varten laadittuja erillisiä rakentamistapaohjeita.

Rakennusten pääasiallisena julkisivumateriaalina tulee käyttää puuta tai puuta ja luonnonkiveä.

Rakennuksissa on käytettävä harjakattoa. Kattokaltevuuden tulee olla välillä 1:2 - 1:3.

Rakennus on perustettava maaston mukaisesti. Pengerryksiä tai leikkauksia ei sallita.

Korttelialueiden sähkö-, puhelin- ym. johdot tulee rakentaa maakaapeleilla.

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella kaikki jätevedet on johdettava viemäriverkostoon. Kiinteistöomistaja tai -haltija on velvollinen rakentamaan liittymisjohdon vesi- ja viemäriverkostoon. Kiinteistönomistajan tai -haltijan tulee huolehtia jätevesien pumppauksesta, mikäli jätevesiä ei ole mahdollista johtaa suoraan yleiseen viemäriverkkoon.

Kiinteistön omistaja tai haltija vastaa kiinteistönsä hulevesien hallinnasta (MRL 103 e §). Hulevesiverkoston toiminta-alueella on liityttävä hulevesiverkostoon. Hulevesiverkostoon liittymättömillä kiinteistöillä

hulevedet tulee ensisijaisesti hoitaa kiinteistön alueella tarvittaessa kivipesää käyttäen ja toissijaisesti hulevedet on mahdollista johtaa kadun sivuojaan.

Tulvariskialueille rakennettaessa (kerran 100 vuodessa toistuva tulvakorkeus, HW 1/100) tulee huomioida tulva- ja kosteusvahinkojen vaara. Rakennuslupaa uudelle rakennukselle ei saa myöntää, ellei yleistä tulvasuojaa ole rakennettu. Määräys koskee seuraavia kortteleita ja tontteja: k-533 tontti 7, k-548 tontti 4,

k-555 tontti 2, k-559, k-558, k-565 tontit 1-5, k-575 tontit 1-3, k-576 tontit 1-4, k-577 tontti 1, k-578 tontit 2-4, k-579, k-580 tontit 2-3, k-586 tontit 2-4, k-588 tontti 6, k-593 tontit 4-5, k-594.

Tulvapenkereen saa sijoittaa kaavan mukaiselle paikalle ja yleinen tie tai katu voidaan rakentaa penkereenä

Rakennushankkeeseen ryhtyvän tulee osoittaa rakennuspaikan rakennettavuus ja tarvittaessa toimenpiteet rakennuspaikan vahvistamiseksi rakennuslupahakemuksen yhteydessä.

5.4 Kaavamuutoksen vaikutukset

5.4.1 Ympäristövaikutukset

Alakittilä on ihmisten muokkaamaa aluetta.

Alakittilän asemakaavan alueelle ei sijoitu sellaisia luonnontilaisia luontotyypppejä tai lajiesiintymiä, jotka tulisi rajata ja kaavassa huomioida. Luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaimmat kohteet ovat alueen kosteat runsaslajiset luonnonniityt sekä Ounasjoen rantatörmät. Luonnonniittyjen säilyttäminen ja edelleen avoimena pitäminen luovat monimuotoisuutta sekä maisemaan, että lajiston elinympäristöihin. Jokiranta on tulvanalaista, eikä siihen voida osoittaa rakentamista. Ounasjoki sisältyy myös Natura 2000 -verkostoon.

Asemakaavassa osoitetaan uusia rakennuspaikkoja nykyisten pelto/niitty- ja talousmetsien alueille. Tältä osin pelto/niitty/metsä muuttuu rakennetuksi alueeksi. Metsä- ja/tai turvekankaan lajistoa poistuu rakentamisen tieltä.

Koska tulvasuojan järjestäminen on edellytys uudelle rakentamiselle, on asia huomioitu sekä osayleiskaavassa että asemakaavassa. Tulvapenkereiden ohjeelliset sijaintipaikat on merkitty osayleiskaavaan. Asemakaavan tueksi laaditussa tulvaselvityskartassa sijaintipaikat on tarkennettu, osa poistettu ja loput merkitty asemakaavaan. Toteutuessaan ne muokkaavat paikoin jokirannan rantatörmät ja paikoin talousmetsäalueet. Sopivalla muotoilulla ja istutuksilla penkereiden vaikutus ympäristöön voidaan vähentää.

5.4.2 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Asemakaavassa osoitetaan uusia rakennuspaikkoja ja uusia katuja, jotka täydentävät nykyistä rakennuskantaa ja tiestöä. Uudet rakennuspaikat sijoittuvat enimmäkseen uusien katujen varrelle. Alakittilän rakennuspaikojen määrä tuplaantuu noin sadasta kahteen sataan. Alue jää kuitenkin edelleen harvasti rakennetuksi. Laajoja maiseman kannalta arvokkaita peltoalueita ja myös alueen kuivamisen kannalta tärkeitä alavia alueita on jätetty rakentamatta.

Vanhatien varrella paikallisesti arvokas pientalovaltainen maaseutumainen kylämiljöö säilyy. Perinteinen kylämiljöö pyritään säilyttämään ja vahvistamaan rakentamistapaa ohjaavilla kaavamääräyksillä ja erillisillä rakentamistapaohjeilla osayleiskaavan tavoitteiden mukaan. Myös uusien rakennuspaikojen osalta rakentamistapaa ohjataan niin, että se sopeutuu kylämiljööseen.

Asemakaavassa huomioidaan Alakittilän kaksi tunnettua paikallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristökohdetta: 1) Vanha Anttila merkitään suojeltavaksi rakennukseksi (sr) ja määräyksenä: Miljöölle arvokas rakennus, jota ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä. Purkamiselle tulee hakea MRL 127§:n mukainen lupa. 2) Luukkinan hautausmaan merkitään suojeltavaksi alueen osaksi (s-1) ja määräyksenä: Alueella tehtävien toimenpiteiden tulee olla sellaisia, että alueen kulttuurihistoriallisesti arvokas luonne säilyy. Suojelumerkinnällä ja määräyksellä edistetään kohteiden säilyttämistä.

5.4.3 Vaikutukset maisemaan ja taajamakuvaan

Alakittilä on todettu olevan paikallisesti arvokas perinteisen mittakaavan säilyttänyt kylämaisema. Asutus sijaitsee vanhan pohjois-eteläsuuntaisen maantien varrella. Kylässä ei ole varsinaista tiivistä keskustaa. Alueella on vielä havaittavissa

perinteisen pohjoisen maatalouskylän piirteitä ja kylässä on kylämiljöön kannalta arvokkaita laajoja avoimia peltoalueita.

Maisema muuttuu uusien rakennuspaikkojen ja katujen rakentamisen myötä. Vanhatien tiemaisema muuttuu vain vähän. Valtaosa uusista rakennuspaikoista sijoittuvat uusien katujen ja uuden kokoojakadun varrelle. Vaikka rakennuspaikkoja tulee lisää, kyläalue on edelleen harvasti rakennettu.

Perinteinen kylämiljöö pyritään säilyttämään ja vahvistamaan kaavamääräyksillä ja erillisillä rakentamistapaohjeilla. Kylämiljöön kannalta arvokkaat avoimet pellot ja niityt merkitään asemakaavaan edistämään niiden säilymistä avoimena.

Myös rantatörmä on kylämiljöön kannalta arvokas, vaikka sitä näkyy vain Sodankyläntien sillalta ja vastarannalta mm. uimarannan alueelta. Ranta-alue on asemakaavassa merkitty lähivirkistysalueeksi. Neljässä paikassa ranta-alue on asemakaavassa merkitty alueen osaksi, johon saa sijoittaa tulvapenger. Pengerten vaikutus maisemaan voidaan lieventää muotoilulla ja istutuksilla.

5.4.4 Liikenteelliset vaikutukset

Asemakaavan liikennetuotos

Alueella on tarjolla runsaasti pientalotontteja. Lopputilanteessa, missä kaikki tontit on rakennettu, niin alueen liikennetuotos on noin 800 henkilöautomatkaa vuorokaudessa. Huoltoliikennettä on arviolta 10–15 ajoneuvoa vuorokaudessa. Tähän vaikuttaa mm. kasvava pakettiliikenne.

KL ja AL tonttien liikennetuotokseen vaikuttaa minkälaisia toimintoja alueelle sijoittuu. Nykyisen autokorjaamon liikennetuotos on alle 50 ajoneuvoa vuorokaudessa. Sen ei oleteta muuttuvan. Kuljetusliikkeen tontin liikennetuotos on samaa luokkaa. Kantatien 80 varren liikennetonttien liikennetuotos on toimialasta riippuvainen, sen liikennetuotos on luokkaa 60–80 ajoneuvoa vuorokaudessa.

Kaikkiaan uuden maankäytön liikennetuotos on noin 1000 ajoneuvoa, kun kaavan mukainen maankäyttö on toteutunut. Alue rakentuu vaihteittain ja liikenteen kasvu jakautuu usealle vuodelle.

Yleinen tie

Vanhatie (maantie 19875) merkitään yleiseksi tieksi. Asemakaavan laadinnalla liikennealuetta levennetään niin, että on mahdollista rakentaa kevyen liikenteen väylä Vanhatietä pitkin laaditun yleissuunnitelman mukaisesti (Tiehallinto 2009).

Katuverkosto ja liikenteen suuntautuminen

Asemakaavan laadinnalla mahdollistetaan uuden pohjois-eteläsuuntaisen kokoojakadun rakentamisen osayleiskaavan tavoitteiden mukaan. Katualuevarauksen leveys on riittävä myös kävelyn ja pyöräilyn väylälle. Uusi kokoojakatu on osin myös tonttikatu, sillä sille tulee suoria tonttiliittymiä. Alue, mitä kokoojakatu palvelee, on suhteellisen pieni, joten kadun liikennemäärä ei nouse korkeaksi.

Asemakaavassa nykyiset tiet merkitään katualueeksi. Asemakaavoitus mahdollistaa sekä vanhojen että uusien katualueiden siirron kunnan omistukseen ja kunnossapitovastuulle.

Liikenteen toimivuus ja sujuvuus

Lisääntyvä liikenne vaikuttaa jonkin verran liikenteen toimivuuteen ja sujuvuuteen. Uusi kokoojakatu jakaa Alakittilän liikennettä kahdelle kokoojakadulle. Samoin Sodankyläntien ja Vanhatien liittymän liikenne jakautuu kahteen liittymään. Kaikki liikenne ei ole yhden pääkadun varassa. Alueen keskiosilta kuljettaneen molempia reittejä kantatielle ja Kittilän keskustaan. Asuntokaduille tulee osittain läpiajomahdollisuus, jolla voi olla vaikutusta liikenteen suuntautumiseen. Läpiajavan liikenteen määrä jäänee kuitenkin vähäiseksi.

Liikenneturvallisuus

Kantatien 79 liikenneturvallisuus paranee, kun Anttilantien ja Vaaratien liittymät poistuvat. Latotien liittymän liikennemäärä kasvaa, mutta liittymän liikenneturvallisuutta voidaan parantaa liittymää parantamalla. Vanhantien liikennemäärä kasvaa nykyisestä. Kävelyn ja pyöräilyn liikenneturvallisuutta paranee.

Kävely ja pyöräily

Sodankyläntien ja Rovaniementien varrelle suunnitellaan kevyen liikenteen väyliä ja teiden liittymään suunnitellaan kiertoliittymä (yleissuunnitelma). Vanhatielle suunnitellaan kevyen liikenteen väylän rakentaminen (yleissuunnitelma). Uuden kokoojakadun aluevaraus asemakaavassa on mitoitettu niin, että siihen mahtuu rakentamaan kävelyn ja pyöräilyn väylä. Toteutuessaan, kevyen liikenteen liikkumisolosuhteet ja liikenneturvallisuus paranevat huomattavasti Alakittilässä.

Joukkoliikenne

Uusi asutus tuo runsaasti uusia käyttäjiä joukkoliikenteelle. Kun alue on riittävästi rakentunut, sen kautta voi ohjata bussiliikennettä palvelemaan paikallisia tarpeita.

Ulkoilureitin risteys

Alakittilän alueen läpi kulkeva ulkoilureitti risteyytään vilkkaasti liikennöidyn Rovaniementien (kt79) kanssa. Risteyskohtaan voidaan rakentaa suojatie liikenneturvallisuuden parantamiseksi. Liikennemäärä mahdollistaa suojatien, jos nopeusrajoitus alennetaan 80:sta 50:een km/h. Suojatien turvallisuutta voidaan myös parantaa valaistuksella ja keskisaarekkeella.

5.4.5 Taloudelliset vaikutukset

Rakentamisen myötä syntyy uusia kiinteistöverotuloja kunnalle.

Alakittilän uudet rakennuspaikat ovat helposti liitettävissä vesihuollon ja sähkön verkostoihin. Alueen läpi kulkee 20 kV voimajohdot. Alakittilän nykyinen asutus kuuluu veden ja jäteveden toiminta-alueeseen ja loput Alakittilän alueesta tavoitteelliseen toiminta-alueeseen.

Investointitarve:

- Yhdyskuntatekniset verkostot tulee laajentaa uusille rakennuspaikoille. Yleisen kaavamääräyksen mukaan korttelialueiden sähkö-, puhelin- ym. johdot tulee rakentaa maakaapeleilla.
- Vanhatien (maantie 19875) rinnalle suunnitteilla oleva kevyen liikenteen väylä on noin 1,7 km pitkä.

- Asemakaavoitus mahdollistaa katualueiden siirron kunnan omistukseen ja kunnossapitovastuulle, nykyisten teiden kunnostaminen ja uusien katujen rakentaminen. Uusia ja parannettavia katuja on yhteensä noin 3,6 km. Uusi kokoojakatu on noin 1,3 km pitkä ja katualuevarauksen leveys (20 m) mahdollistaa myös kevyen liikenteen väylän rakentamisen ajotien kanssa rinnakkain.
- Jalankululle ja pyöräilylle tarkoitetut (pp) kadut yhteensä noin 200 metriä. Suojatien rakentaminen Rovaniementien ja pyöräilytien risteykselle.
- Asemakaavan toteutuessa nykyinen ulkoilureitti tulee siirtämään vähän. Suojatien rakentaminen Rovaniemen ja ulkoilureitin risteykselle.
- Tulvasuojan rakentamisen toimenpiteet: Tulvapenkereet, teiden ja katujen korotukset (toimivat tulvapenkereinä) laaditun tulvaselvityskartan yleissuunnitelman mukaan.

5.4.6 Sosiaaliset vaikutukset

Viihtyisyys

Alakittilän kyläalueen asukkaiden kokema ympäristö muuttuu uusien rakennuspaikkojen ja katujen rakentamisen myötä. Perinteinen kylämiljöö pyritään kuitenkin säilyttämään ja vahvistamaan kaavamääräyksillä ja erillisillä rakentamistapaohjeilla osayleiskaavan tavoitteiden mukaan. Kylämiljöön kannalta arvokkaat avoimet pellot ja niityt säilyvät.

Palvelut

Palvelujen osalta Alakittilä tukeutuu kirkonkylän julkisiin ja kaupallisiin palveluihin. Alakittilän alueella toimivat yritykset voivat jatkaa toimintaansa.

Työllisyys

Uusien katujen ja asuntojen rakentamisen myötä kaavalla on positiivinen vaikutus työllisyyteen.

Yritykset

Kaikki suunnittelualueella toimivat yritykset voivat jatkaa toimintaansa. Etäisyys ja viheralueet lieventävät mahdollista visuaalista häirintää asuinkortteleihin.

Napapiirin Kuljetus Oy:n alue on niistä isoin. Alue ei sovellu asuinrakentamiseen, koska se on lähellä vilkkaasti liikennöityä Rovaniementietä (kt79). Pitkällä tähtäimellä alueelle voidaan kehittää muuta toimintaa, joka tukee Alakittilän kylää. Suurta kauppaa ei kuitenkaan tule sijoittaa, rakennusoikeutta ja rakennusalaä osoitetaan asemakaavassa vain olemassa oleviin halleihin.

Poronhoitoelinkeino

Suunnittelualue on Alakylän paliskunnan aluetta. Poroja saattaa ajoittain kulkea suunnittelualueen läpi. Asemakaavoituksella ei ole merkittäviä vaikutuksia poronhoitoelinkeinoon harjoittamisen edellytyksiin. Alue jää asemakaavan toteutuessaan edelleen harvasti rakennetuksi.

5.4.7 Vaikutuksia virkistykseen

Virkistysalueet

Virkistysalueita on riittävästi rakennuspaikkojen määrään nähden.

Asuinkortteleiden yhteydessä olevat alueet merkitään lähivirkistysalueeksi (VL).

Ounasjoen ranta merkitään lähivirkistysalueeksi (VL). Ranta-alue hoidetaan nykyisin osittain osana tonttien pihaa ja siihen on rakennettu yksityisiä portaita ja laituria. Asemakaavassa osoitetaan alueita rannalla, joihin saa rakentaa tarvittavat tulvapenkereet.

Reitistö

VL-alueet on myös merkitty peltoalueiden jakamina kaistoina muodostaen verkostoa osayleiskaavan tavoitteiden mukaan. Kaistoja pitkin on merkitty ohjeelliset polut. Polut risteytyvät vanhan Luukkinan hautausmaan kohdassa, joka on merkitty kulttuuriympäristökohteeksi. Suositus on, että kohde on kehitettävissä Alakittilän historiasta kertovaksi käyntikohteeksi. Kaavaan on merkitty kaksi pientä yleisen pysäköinnin aluevarausta palvelemaan polkujen käyttäjiä. Yleinen pysähtymispaikka puuttuu nykyiseltä Vanhatieltä.

Alakittilän läpi kulkeva hiihtolatu merkitään kaavaan ulkoilureitiksi. Reitin linjaus muuttuu vähän nykyisestä.

Olemassa oleva ulkoilureitti merkitään leirintäalueen rannalle.

Ratsastusharrastus on huomioitu asemakaavassa merkitsemällä rakennusaloja ja rakennusoikeutta nykyisiä hevostallia varten.

Ulkoilureitti, polut ja kevyen liikenteen väylät edistävät toteutuessaan ulkoilua ja virkistystä kävellessä, juosten ja pyöräillen.

5.4.8 Turvallisuusvaikutukset

Kaavan toiminnoilla ei ole vaikutusta yleiseen turvallisuuteen.

Rovaniementien (Kt 79) meluvaikutus on otettu huomioon asemakaavamerkinnällä ja määräyksellä. Uudet asuinkorttelit sijoittuvat riittävän etäälle Rovaniementieltä (lähimmillään 65 metriä nopeusrajoitus olevan 60-80 km/h). Asemakaavassa merkitään suojaviheraluetta Rovaniementietä pitkin osayleiskaavan tavoitteen mukaan.

Huleveden hallinta on huomioitu asemakaavassa yleisellä määräyksellä, jonka mukaan hulevesiverkoston toiminta-alueella on liityttävä hulevesiverkostoon. Hulevesiverkostoon liittymättömillä kiinteistöillä hulevedet tulee ensisijaisesti hoitaa kiinteistön alueella tarvittaessa kivipesää käyttäen ja toissijaisesti hulevedet on mahdollista johtaa kadun sivuojaan.

Vesihuolto on huomioitu asemakaavassa yleisellä määräyksellä, jonka mukaan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella kaikki jätevedet on johdettava viemäriverkostoon. Kiinteistöomistaja tai -haltija on velvollinen rakentamaan liittymisjohdon vesi- ja viemäriverkostoon. Kiinteistönomistajan tai -haltijan tulee huolehtia jätevesien pumppauksesta, mikäli jätevesiä ei ole mahdollista johtaa suoraan yleiseen viemäriverkkoon.

5.4.9 Tulva

Alakittilä on tulvariskialuetta.

Tulvariski on huomioitu asemakaavassa merkitsemällä informatiivisena asiana HQ 1/100 tulvamallilaskennan mukaisen tulva-alueen raja keskimäärin kerran 100 vuodessa toistuvalla tulvalla (HW 1/100).

Tavoitteena on vähentää yksittäisen rakennuspaikan tulvasuojajärjestelytarve.

Asemakaavan tueksi on laadittu tulvasuojelun yleissuunnitelma. Sen mukaan tulvasuoja järjestetään rakentamalla yleiset tulvasuojapenkereet ranta- ja metsäalueelle, korottamalla Vanhatien osia ja rakentamalla uuden kokoojakadun (Uusitie) osa riittävään korkeuteen.

Alueen osia, johon saa sijoittaa tulvapenger (ri) on merkitty asemakaavalle.

Joidenkin tonttien osalta rakennusala on rajattu niin, ettei rakentaminen ole sallittu tontin osa-alueella, joka on tulvariskialuetta.

Yleismääräyksellä varmistetaan, ettei uusia rakennuksia rakenneta ennen kuin yleistä tulvasuoja on järjestetty riittävästi. Tulvanalaisia tonttia on asemakaavassa 34 kpl, joista 8 ovat rakentamattomia.

Tulvariskialueille rakennettaessa (kerran 100 vuodessa toistuva tulvakorkeus, HW 1/100) tulee huomioida tulva- ja kosteusvahinkojen vaara. Rakennuslupaa uudelle rakennukselle ei saa myöntää, ellei yleistä tulvasuojaa ole rakennettu. Määräys koskee seuraavia kortteleita ja tontteja: k-533 tontti 7, k-548 tontti 4, k-555 tontti 2, k-559, k-558, k-565 tontit 1-5, k-575 tontit 1-3, k-576 tontit 1-4, k-577 tontti 1, k-578 tontit 2-4, k-579, k-580 tontit 2-3, k-586 tontit 2-4, k-588 tontti 6, k-593 tontit 4-5, k-594.

Tulvapenkereen saa sijoittaa kaavan mukaiselle paikalle ja yleinen tie tai katu voidaan rakentaa penkereenä.

5.5 Natura-arvioinnin tarveharkinta

Ounasjoen Natura-alueen osalta kaavassa osoitettavat toiminnot eivät suoraan sijoitu tai heikennä Natura-aluetta. Välillisinä vaikutuksina voidaan arvioida jätevesikuormitusta ja hulevesien hallintaa, joka liittyy lisääntyvään asutukseen. Suunnittelualue liitetään Kittilän vesi- ja viemäriverkostoihin, jolloin jätevesien vesistökuormitukselle aiheutuva lisääntyvä riski on hallinnassa.

Asemakaavamuutoksen mahdollistama lisärakentaminen ei merkittävästi heikennä niitä Natura-alueen suojeluperusteita, joiden suojelemiseksi alue on valittu Natura 2000 verkostoon. Varsinaista luonnonsuojelulain 65 §:n mukaista Natura-arviointia ei arvioida tarpeelliseksi laatia.

5.6 Suhde yleiskaavaan

Asemakaavan suunnittelualue sijaitsee Kittilän kirkonkylän osayleiskaavassa.

Osayleiskaava	Asemakaava
---------------	------------

AT Kyläalue. <u>Määräys</u>: Rakentaminen tulee toteuttaa pientaloin käyttämällä harjakattoa. Alueelle saa sijoittaa kotieläinrakennuksia, kaupallisia puutarha-/viljelyalueita, harjoittaa matkailu- ja virkistyspalveluja. Alueelle ei saa rakentaa lomakylä.	Asemakaavassa osayleiskaavan AT-alueille sijoitetaan erillispientalojen korttelialueita (AO). Harjakaton tavoite huomioidaan asemakaavassa yleismääräyksellä.
AT-1 Kyläalue, jolla rakentaminen noudattaa perinteitä ja pääasiallisena julkisivumateriaalina käytetään puuta, kattomuotona harjakattoa ja rakentamistapana perinteistä pihapiirin muodostamista. Alueelle tulee jättää asemakaavoitettaessa avoimia näkymiä. Alueelle saa sijoittaa kotieläinrakennuksia, kaupallisia puutarha-/viljelyalueita, harjoittaa matkailu- ja virkistyspalveluja. Alueelle ei saa rakentaa lomakylä.	Osayleiskaavassa on yksi AT-1 aluevaraus, Marjalantien alue Alakittilän eteläosassa, sekä kaksi aluevarausta Ounasjoen rannan tuntumassa. Asemakaavassa osayleiskaavan AT-1-alueille sijoitetaan erillispientalojen korttelialueita (AO). Harjakaton ja avoimien näkymien tavoite huomioidaan asemakaavan määräyksellä. Rakentamistapatavoitteet huomioidaan asemakaavan rakentamistapaa ohjaavilla yleismääräyksillä sekä erillisillä rakentamistapaohjeilla.
AP Pientalovaltainen asuntoalue. Osayleiskaavassa on kaksi pientä AP-aluevarausta Alakittilän pohjoisessa.	Asemakaavassa alueelle sijoitetaan erillispientalojen korttelialueita (AO), pesulan tontti merkitään asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (AL), jolloin käyttötarkoitus voidaan muuttaa asuinkäytöksi. Osayleiskaavasta poiketen, Napapiirin Kuljetus Oy:n käytössä oleva alue merkitään liikerakennusten korttelialueeksi (KL). Liiketoiminta voi jatkaa nykyiseen tapaan, mutta uusia rakennuksia ei voi rakentaa. Alue on sopimaton asuinrakennuksille, koska on liian lähellä vilkkaasti liikennöityä Rovaniementietä (Kt 79).
K Kaupallisten palvelujen alue.	Osayleiskaavassa yksi K-alue on merkitty Rovaniementien (kt79) ja Sodankyläntien (kt80) risteyksen yhteyteen. Alueella toimii autokorjaamo. Asemakaavassa vastaava alue merkitään liikerakennusten korttelialueeksi (KL). Uusi KL-alue sijoitetaan Sodankyläntien varrelle osayleiskaavasta poiketen

	mutta kirkonkylän kehittämissuunnitelman tavoitteiden mukaisesti.
M Maa- ja metsätalousvaltainen alue.	M-alue sijaitsee Alakittilän eteläpuolella. Asemakaavassa alue on merkitty VL-alueeksi, M-alueeksi sekä MT-alueeksi. Olemassa oleva asuinpaikka on merkitty AO-alueeksi ja olemassa oleva halli/varikkoalue on merkitty TV-alueeksi.
MA-1 Kylän maisemalle arvokas avoin osa-alue. Kuvaus: Alue on avointa peltoa, joka on kylämaiseman kannalta arvokas. <u>Määräys</u> : Alue on kaavoitettava avoimia näkymiä säilyttäen. <u>Ohje</u> : Aluetta ei tule jättää vesoittumaan. Suositeltavia käyttömuotoja ovat asumiseen liittyvät palveluyritykset esim. ponitallit, pieneläintilat, jne. Alueelle ei tule rakentaa lomakylä.	Arvokkaimmat avoimet osa-alueet on asemakaavassa merkitty maatalousvaltaiseksi alueeksi (MT-1) määräyksineen edistämään avoimien näkymien säilymistä.
MY Maa- ja metsätalous-valtainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja.	Osayleiskaavan MY-alue sijaitsee Alakittilän alueen eteläkärjessä. Alue on metsän peitossa. Asemakaavassa alue on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M) ja Rovaniementietä pitkin noin 50 metriä leveäksi suojaviheralueeksi (EV).
MY-1 Maa- ja metsätalousvaltainen alue, kylän vesistöaranta, jolla on erityisiä ympäristöarvoja. <u>Kuvaus</u> : Kyläkuvan kannalta luonnonmukaiset rantavallit ja tulvaniityt, sekä maa- ja metsätalouteen liittyvät kohteet kuten rantapellot, venevalkamat ja puutavaran uittoon liittyvät kohteet. <u>Määräys</u> : Aluetta tulee hoitaa monikäytön kannalta erityisenä kohteena. Alueella on voimassa MRL 43.2 § toimenpiderajoitus: Maisemakuvaa merkittävästi heikentävää toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:ssa tarkoitettua lupaa. Kaivaminen ja louhiminen on kielletty. <u>Ohje</u> : Alueella suoritettavia toimenpiteitä suunniteltaessa tulee erityisesti kiinnittää huomiota kylämaiseman	Osayleiskaavan MY-1-alue on merkitty Ounasjoen molemmiin puolin ranta-alueelle. Asemakaavassa ranta-alue on merkitty lähivirkistysalueeksi (VL) ja uimarannan osalta uimarannaksi (VV).

kulttuurihistoriallisten arvojen säilymiseen.	
VL Lähivirkistysalue. V Taajaman liittyvä luontoalue, jolla luonnonympäristö hoidetaan taajamapuistona.	Osayleiskaavan VL-alueet sijoittuvat Alakittilän pohjoispuolelle, peltoalueiden jakamina kaistoina muodostaen verkostoa. Yhteen kaistaan on merkitty ulkoilureitti. Osayleiskaavan V-aluekaista sijoittuu Ounasjoen rannalle sillan eteläpuolella. Asemakaavassa ulkoilureitti ja lähivirkistysalue merkitään vastaavasti. Ounasjoen ranta-alue merkitään VL-alueeksi.
RL Leirintäalue.	Osayleiskaavassa nykyinen leirintäalue on merkitty leirintäalueeksi. Asemakaavassa alue merkitään vastaavasti.
EV ja EV-1 Suojaviheralue	Suojaviheralue merkitään asemakaavaan osayleiskaavan tavoitteen mukaisesti Rovaniementietä pitkin.
Ulkoilureitti	Ulkoilureitti merkitään asemakaavaan osayleiskaavan tavoitteen mukaisesti.
yt/kk Yhdystie/kokoojakatu	Osayleiskaavassa Vanhatie (maantie 19875) on merkitty yt/kk-merkinnällä. Lisäksi on merkitty uusi pohjois-eteläsuuntainen yt/kk-tie Alakittilän läpi, osittain ohjeellisena. Asemakaavassa Vanhatie merkitään yleiseksi tien alueeksi (LT). Asemakaavaan merkitään uusi kokoojakatu osayleiskaavan tavoitteen mukaisesti.
vt/kt Valtatie/kantatie	Osayleiskaavassa Kantatie 79 (nimeltä Rovaniementie Alakittilän kohdalla) on merkitty vt/kt-merkinnällä. Asemakaavassa Rovaniementie merkitään yleiseksi tien alueeksi (LT).
rl Ohjeellinen tulvapenger (kelt. viiva). Penkereen sijainti on ohjeellinen ja sen lopullinen paikka ratkaistaan asemakaavan yhteydessä.	Asemakaavan laadinnan tueksi on laadittu tulvaselvityskartta, jossa tulvasuoja mukaan lukien tulvapenkereet on tarkennettu yleissuunnitelmatasolla.

	Asemakaavassa osoitetaan tarkennetusti paikat, johon saa rakentaa tulvapenkereen (rl). Lisäksi tulvasuojan osaksi tulee korottaa Vanhatien osia ja rakentaa uusia teitä paikoittain niin, että ne toimii tulvapenkereenä.
srp Miljöölle arvokas rakennus. kohde srp5 Vanha-Anttila	Paikallisesti arvokas kohde merkitään asemakaavaan suojeltavaksi rakennukseksi (sr). <u>Määräys</u>: Miljöölle arvokas rakennus, jota ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä. Purkamiselle tulee hakea MRL 127§:n mukainen lupa.
sr Suojeltu rakennus MRL 41.2§ perusteella. kohde sr2 Luukinan hautausmaa	Paikallisesti arvokas kohde merkitään asemakaavaan suojeltava alueen osaksi (s-1). <u>Määräys</u>: Alueella tehtävien toimenpiteiden tulee olla sellaisia, että alueen kulttuurihistoriallisesti arvokas luonne säilyy.
me Melualue. Merkintä osoittaa alueen, jonka sisäpuolella liikennemelu ylittää 55 dB.	Osayleiskaavassa on melumerkintä maantietä kt79 pitkin Alakittilän kohdalla. Asemakaavan suunnittelussa meluhaitta on pyritty välttämään pitämällä riittävä etäisyys lähimpiin uusiin asuinkortteleihin. Asemakaavassa Rovaniementietä pitkin merkitään suojaviheralue (EV).

5.7 Suhde maakuntakaavaan

Asemakaavan suunnittelualue Tunturi-Lapin maakuntakaavassa (2009)

A 2 Kittilä, Taajamatoimintojen alue. <u>Kehittämisperiaate</u>: Taajamaa kehitettäessä otetaan huomioon lisääntyvästä liikenteestä aiheuttavat haitat ja pyritään turvamaan liikenteen sujuvuus ja turvallisuus. Lisärakentaminen sijoitetaan mahdollisuuksien mukaan nykyiselle asemakaava-alueelle tai sen välittömään yhteyteen. Varaudutaan myös taajaman laajenemiseen	Asemakaavan laadinta mahdollistaa lisärakentamista Alakittilässä. Alakittilän asemakaava sijaitsee kirkonkylän välittömässä yhteydessä. Kirkonkylän taajama laajenee etelään Alakittilän alueelle. Vaikka asuinpaikat tuplaantuvat, Alakittilän perinteisen harvaan asutun maalaiskylän luonne säilyy.
mv 8411	Asemakaavan muutos ja laajennus edistävät maakuntakaavan matkailun vetovoima-alueen, matkailun ja virkistysten kehittämisen kohde-

Levi-Ylläs-Olos-Pallas-Hetta matkailun vetovoima-alue, matkailun ja virkistysten kehittämisen kohdealue.	alueeseen kohdistuvia tavoitteita. Asemakaava edistää taajaman tiivistämistä ja tehostamista.
Taajamatoimintojen laajenemissuunta	Asemakaavan laadinta toteuttaa maakuntakaavan tavoite laajentaa taajamaa etelään Alakittilään alueelle.

5.8 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT)

Valtioneuvoston päätös uudistetuista valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteista on tullut voimaan 1.4.2018.

Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen	Asemakaavan laadinta mahdollistaa alueen kehittämistä osayleiskaavan tavoitteiden mukaisesti.
Tehokas liikennejärjestelmä	Alakittilän tuleva katuverkosto hyödyntää olemassa olevia teitä ja täydentyy uudella kokoojakadulla osayleiskaavan tavoitteiden mukaisesti.
Terveellinen ja turvallinen elinympäristö	Asemakaava edistää pyöräilijöiden liikenneturvallisuuden parantamista mahdollistamalla kevyen liikenteen väylän rakentamisen Vanhatielle kt79 yleissuunnitelman (2009) tavoitteen mukaisesti. Myös uuden kokoojakadun aluevaraus on riittävän leveä erilliselle kevyen liikenteen väylän rakentamiselle.
Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat	Maastokäynnillä ei ole havaittu luonnonsuojelua vaativia kohteita. Suunnittelualueella ei ole valtakunnallisesti eikä maakunnallisesti arvokkaita kulttuuriympäristöjä.
Uusiutumiskykyinen energiahuolto	Uusia tontteja kytketään olemassa olevaan sähköverkkoon.

5.9 Nimistö

Olemassa olevia tienimiä on käytetty asemakaavassa.

Uusia katunimiä: Uusitie, Karinkuja, Karinpisto, Tähtisammaltie, Myllyojantie, Sarvelantie, Kaukolantie, Janinkuja, Marjalankuja ja Marjalanpisto.

ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Asemakaavan toteutuminen alkaa heti voimaantullessaan rakentamista ohjaavana tekijänä. Toteutusta ohjaa kunnan rakennusvalvonta.

Kittilän kunta tekee tarpeellisilta osin maanomistajien kanssa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 91 b §) mukaiset maankäyttösopimukset.

Rakentamisessa tulee noudattaa kaavan tueksi laadittuja erillisiä sitovia rakennustapaohjeita. Kunnanhallitus hyväksyy rakentamistapaohjeet erikseen.

Alueen täysmääräinen hyödyntäminen asemakaavan mukaan edellyttää uusien katujen rakentamista, yhdyskuntatekniikan verkostojen laajentamista ja tulvavapenkereiden rakentamista.